

Regiobeeld Waardenland Maart 2020

10-03-2020

ZORG
KANTOOR

Opbouw Regiobeeld

0. Samenvatting
1. Samenwerkingsagenda met regiogemeenten
 - A. Ouderenzorg
 - B. GGZ
 - C. Preventie
2. Acute Zorg
3. Regiobeeld in getallen
 - A. Ouderenzorg
 - B. GGZ
 - C. Preventie
 - D. Acute zorg
 - E. Overige 1e en 2e lijnszorg
4. Overige regiokenmerken

Samenvatting opgave Waardenland

Ouderenzorg:

- in de komende jaren verdient het behoud en de werving van nieuwe arbeidskrachten aandacht gezien de toename van het aantal ouderen
- aandacht voor mensen met dementie in de thuissituatie

GGZ:

- Aanpak wachtlijsten in de GGZ vooral bij pervasieve ontwikkelingsstoornissen, stoornissen kindertijd en bipolaire stoornissen
- Creëren samenhangend aanbod sociaal- en zorgdomein

Preventie:

- veel inwoners met overgewicht
- weinig aanbod leefstijlcoach

Acute Zorg:

- Grotendeels op orde, geen negatieve uitschieters

Het beeld van de ouderenzorg

Vergrijzing, ontgroening & arbeidsmarkt-problematiek

De periode 2020-2040 wordt de regio geconfronteerd met een sterke toename van het aantal ouderen (vergrijzing). Hierdoor is behoud en werving van voldoende personeel ook naar de toekomst toe een belangrijk aandachtspunt

Dementie volksziekte nummer 1

Het aantal mensen met dementie stijgt de komende jaren fors, hetgeen aandacht vraagt voor nieuwe vormen van ondersteuning van deze mensen om hen zo lang mogelijk verantwoord thuis te kunnen laten leven

Onze belangrijkste opgave

Samen met alle ketenpartners (aanbieders van zorg en gemeenten) anticiperen op toekomstige capaciteitsbehoefte in de regio door:

1. aanpak van de arbeidsmarktproblematiek
2. alternatieve vormen van aanbod te ontwikkelen voor mensen met dementie in de thuissituatie

... tijdig en passend aanbod voor kwetsbare ouderen

Het beeld van de GGZ

Wachttijden o.m. pervasieve ontwikkelingsstoornissen boven treetnorm	Samenhangend aanbod GGZ	Een nieuwe perspectief voor GGZ cliënten
<p>In de regio zien we langere wachttijden voor behandeling van pervasieve ontwikkelingsstoornissen, stoornissen kindertijd, en bipolaire stoornissen en stoornissen (boven treetnorm).</p>	<p>Zorgverzekeraars, zorgkantoren en gemeenten zoeken samen met zorgaanbieders naar vernieuwende initiatieven. Het uitgangspunt daarbij is integrale, op de patiënt gerichte zorg, waar nodig over de grenzen van de Zvw, Wlz en Wmo heen</p> <p>Samenwerking met Drechtsteden loopt op verbinding FACT en Sociaal Domein en doorstromen beschermd wonen (Dordrecht).</p>	<p>Overgang van cliënten die nu beschermd wonen van Wmo naar Wlz vereist samenwerking tussen zorgkantoor, gemeenten en aanbieders om de zorgvrager minimaal te belasten met de effecten van deze wettelijke verandering</p>

Onze belangrijkste opgave

Samen met alle ketenpartners (aanbieders van zorg en gemeenten) oplossen van GGZ-problematiek door:

1. Aanpak wachtlijstproblematiek door innovatieve samenwerking

... tijdig en passend aanbod voor mensen met GGZ-problematiek

Het beeld van preventie

Primaire preventie	Secundaire preventie
<p>Overgewicht in de regio stijgt meer dan landelijk. Op het gebied van overgewicht kan de noodzakelijke zorg niet tijdig geborgd worden, aangezien de beschikbaarheid van leefstijlcoaches zeer beperkt is. Deze ontwikkeling vraagt aandacht</p>	<p>Samenwerkingstraject in 'Werk als beste zorg' (Drechtsteden) en bij aandachtshuishoudens (Dordrecht).</p> <p>Onderzoek GGD Zuid-Holland Zuid naar leefstijlinterventie voor kinderen met overgewicht</p>

Onze belangrijkste opgave

Samen met ketenpartners onderzoeken op welke wijze gezondheidsproblemen vanuit de burgers preventief kunnen worden voorkomen dan wel aangepakt. Hierbij te bekijken welke rol de diverse stakeholders spelen

... beschikbaarheid van preventief aanbod in de regio, gericht op leefstijlverbetering m.b.t. overgewicht

Stand van zaken Acute Zorg

Afkortingen:

R = Representatie
 CO = Congruentie
 CR = Concurrentie

wa	Regio	Eerste markt-leider	Tweede markt-leider	Derde markt-leider	Check 2 ^e e/o 3 ^e markt-leider	HAP (R)	Ambulance (R)	Acute GGZ (R)	Farm. spoedzorg (R)	Wlz-crisis (R)	ELV (CO)	Deelname ROAZ (CO)	SEH incl. trauma (CR)	Acute verloskunde (CR)
21	➔ Waardenland	VGZ	CZ	-	✓	😊	😐	😊	😊	😊	😊	😊	😊	😊
22	Midden-Brabant	VGZ	CZ	-	✓	😊	😐	😐	😊	😊	😊	😊	😊	😊
23	West Brabant	CZ	VGZ	-	✓	😐	😊	😐	😊	😊	😊	😊	😊	😊

Regiobeeld Waardenland in getallen

10-03-2020

ZORG
KANTOOR

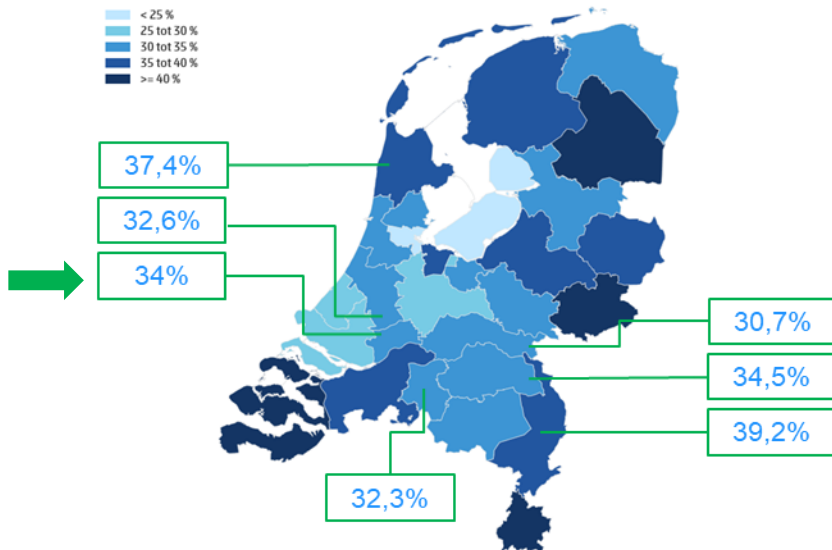
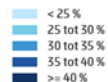
Onderbouwing van de opgave

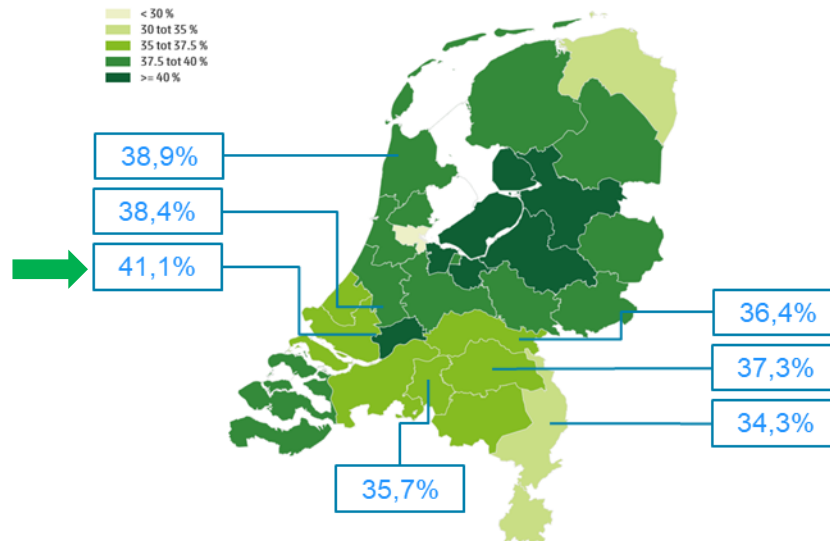
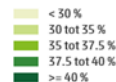
Ouderenzorg

Vergrijzing groot, vergroening laag

Grijze druk

Groene druk

Selecteer een periode:

2019

De verhouding tussen het aantal personen van 65 jaar of ouder en het aantal personen van 20 tot 65 jaar. Toelichting Dit cijfer geeft inzicht in de verhouding van de ouderen tot het werkende deel van de bevolking

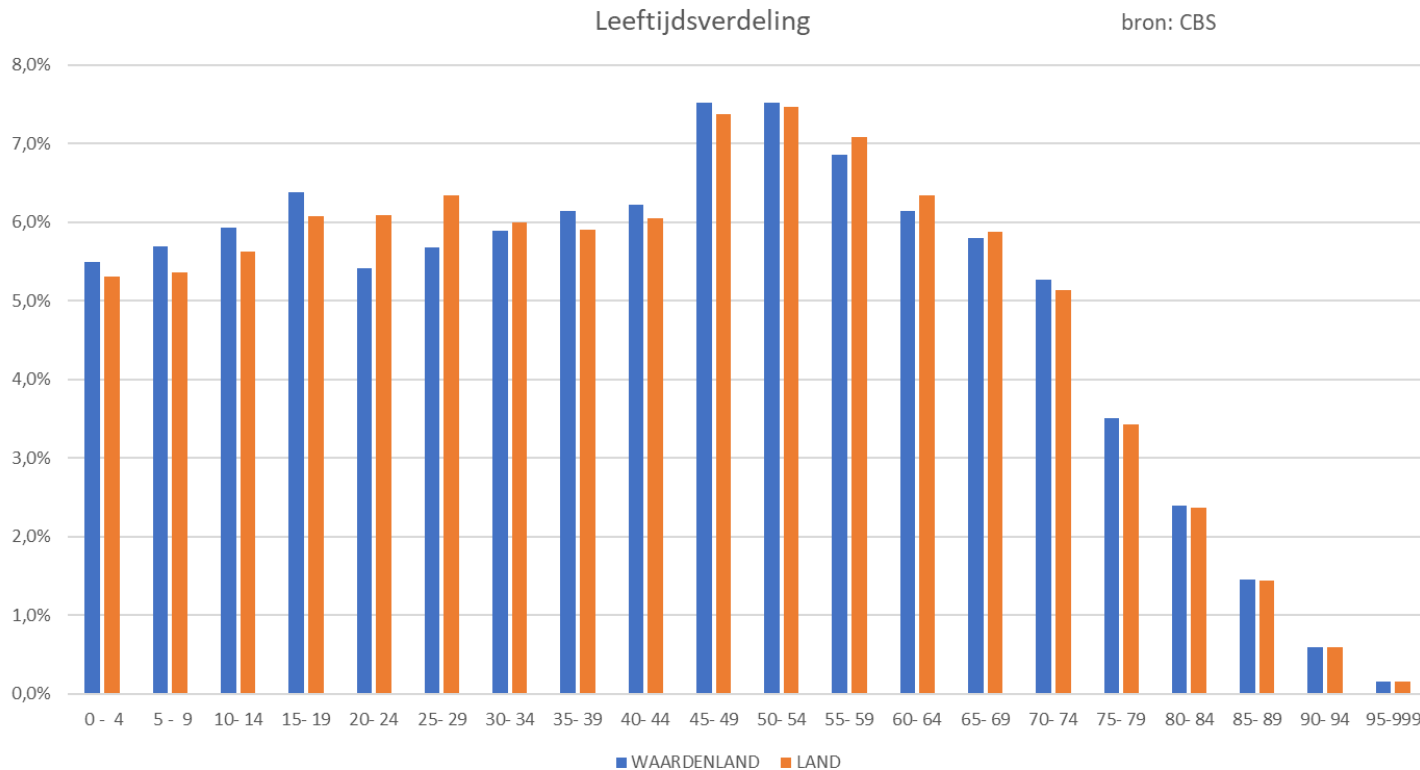
Selecteer een periode:

2019

De verhouding tussen het aantal personen van 0 tot 20 jaar en het aantal personen van 20 tot 65 jaar. Dit cijfer geeft inzicht in de verhouding van de jeugd tot het werkende deel van de bevolking

Bron: CBS

Anticiperen op groeiend aantal ouderen

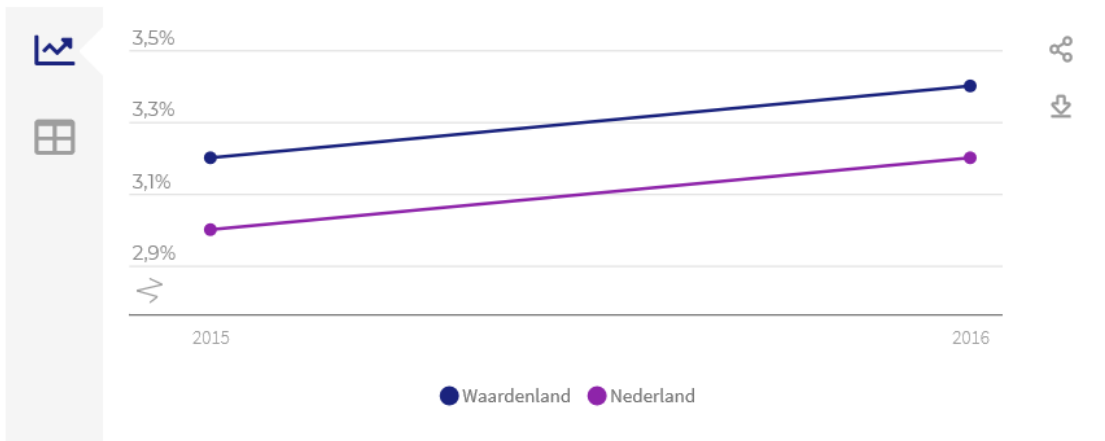
Gebruik wijkverpleging neemt toe

Gebruik wijkverpleging

Waardenland	3,4%	Nederland	3,2%
-------------	------	-----------	------

Data

Meer informatie

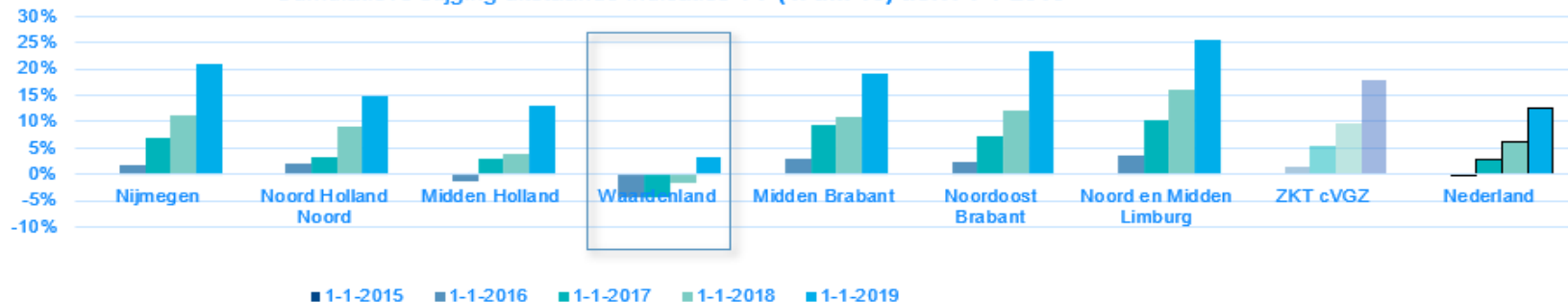
Database

Vektis | 2016

Bron: www.waarstaatjegemeente.nl

Aantal indicaties Wlz voor V&V stijgt gering

Cumulatieve stijging uitstaande indicaties VV (4. tm. 10) t.o.v. 1-1-2015

Nijmegen	3.975	4.045	4.255	4.415	4.809
Noord Holland Noord	4.855	4.955	5.010	5.290	5.584
Midden Holland	1.810	1.785	1.865	1.880	2.044
Waardenland	3.455	3.310	3.300	3.405	3.569
Midden Brabant	3.785	3.900	4.145	4.200	4.511
Noordoost Brabant	5.245	5.375	5.620	5.885	6.476
Noord en Midden Limburg	4.165	4.320	4.590	4.840	5.231
ZKT cVGZ	27.290	27.690	28.785	29.915	32.224
Nederland	139.375	139.030	143.300	148.110	157.008

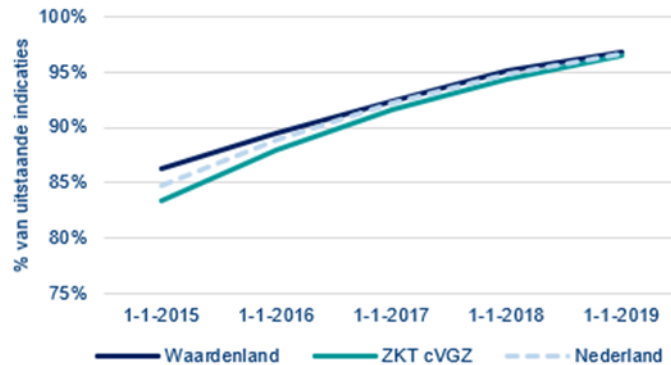
Bron: CZ / Veknis

Zowel landelijk als binnen ZKT cVGZ is sprake van een groei in de uitstaande VV indicaties (VV4 t/m VV10). In Waardenland bedraagt deze groei per 1-1-2019 3% t.o.v. 1-1-2015. Dit is een lagere stijging dan landelijk (13%) en dan binnen ZKT cVGZ gemiddeld (18%) te zien is.

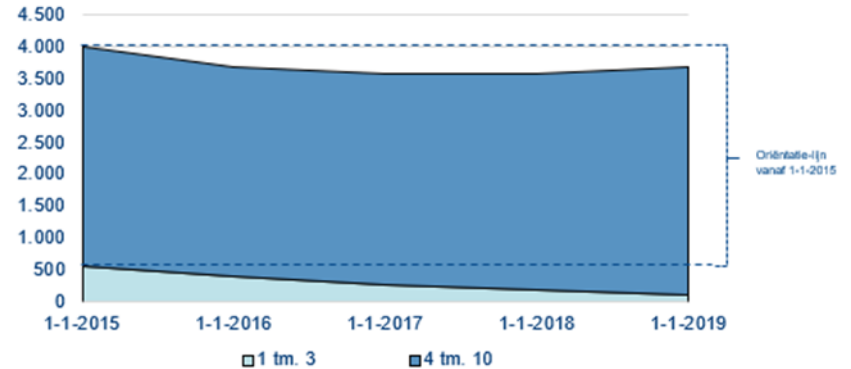
Zorgvraag Wlz V&V...

Aandeel zzp 4 tm. 10 in uitstaande indicaties VV - Waardenland

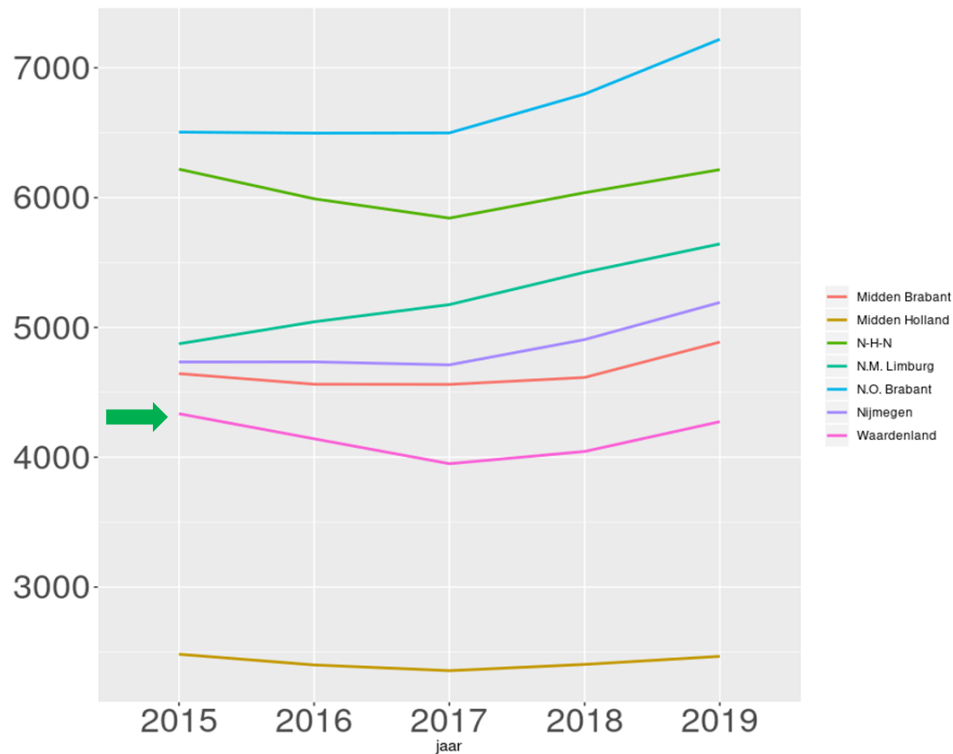
Bron: CIZ / Vektiv

Verloop uitstaande indicaties VV - Waardenland

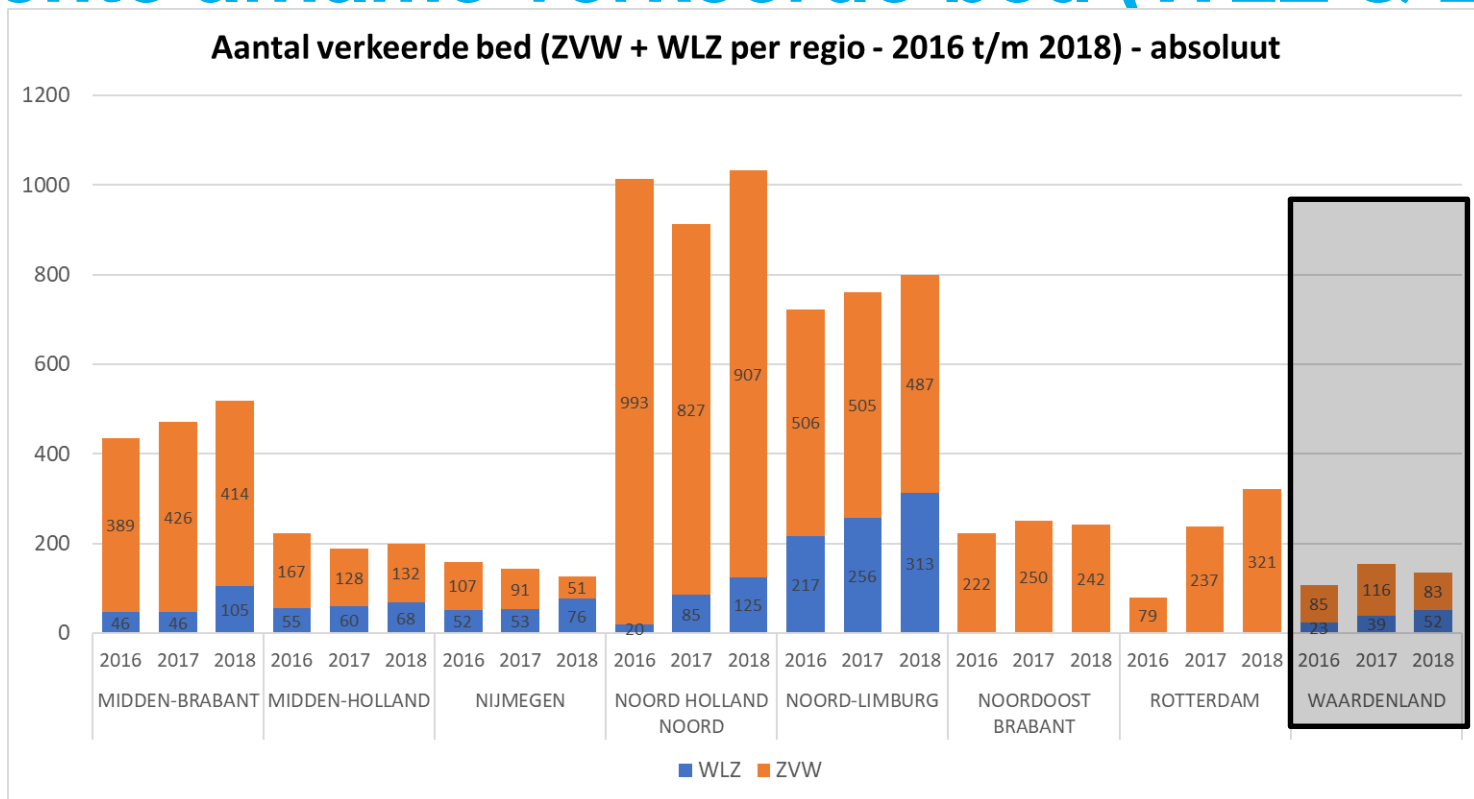

.. stijgt, in lijn met de landelijke trend

Gemiddeld aantal cliënten V&V stijgt

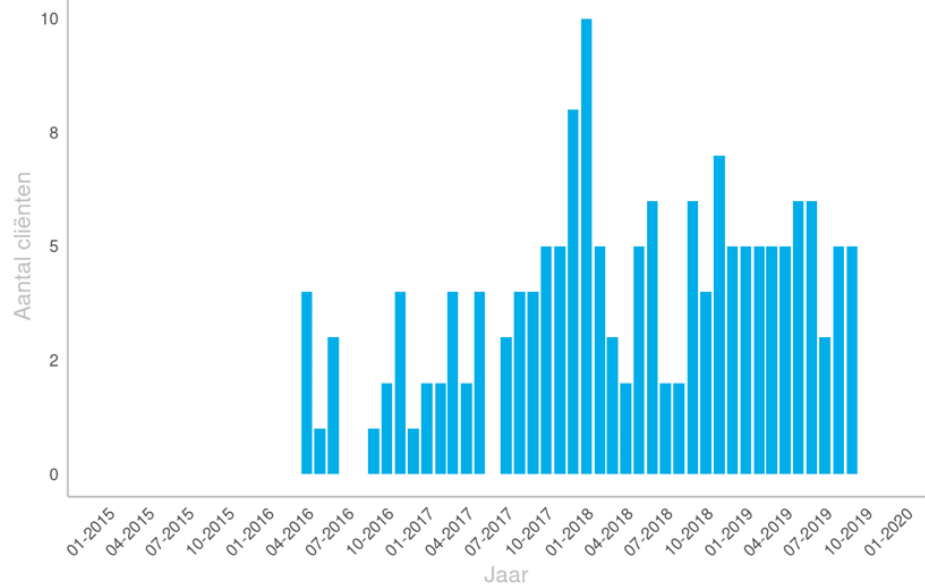
Lichte afname verkeerde bed (WLZ & ZVW)

Ziekenhuiszorg – verkeerde bed Wlz

Aantal cliënten op verkeerde bed over tijd

Regio Waardenland

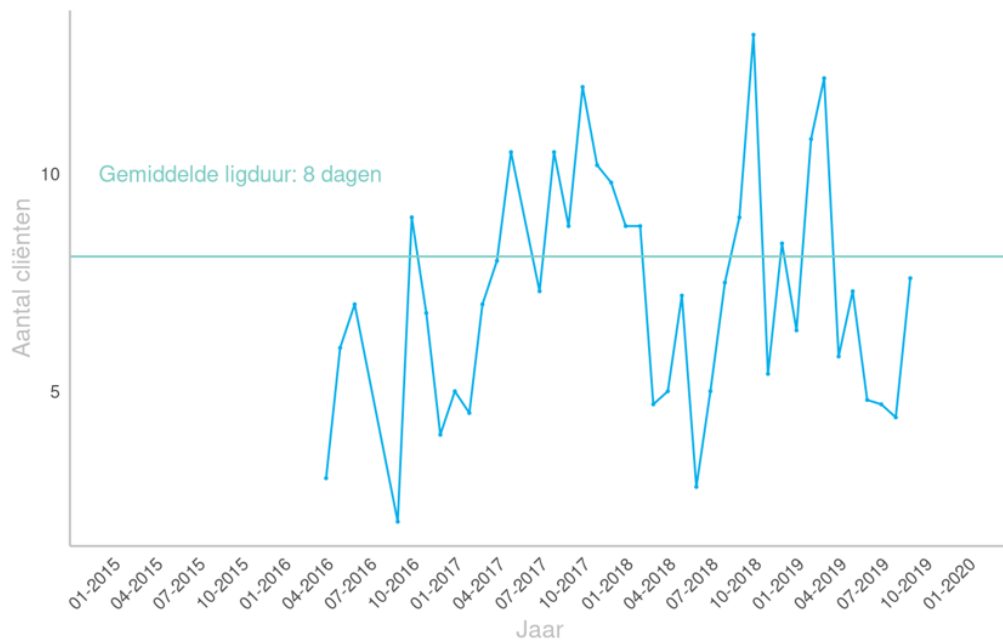

Het zogenaamde ‘verkeerde’ bed probleem is stabiel en beperkt bij het Beatrix ziekenhuis

Ziekenhuiszorg (ligduur verkeerd bed Wlz)

Gemiddeld aantal ligdagen per maand

Regio Waardenland

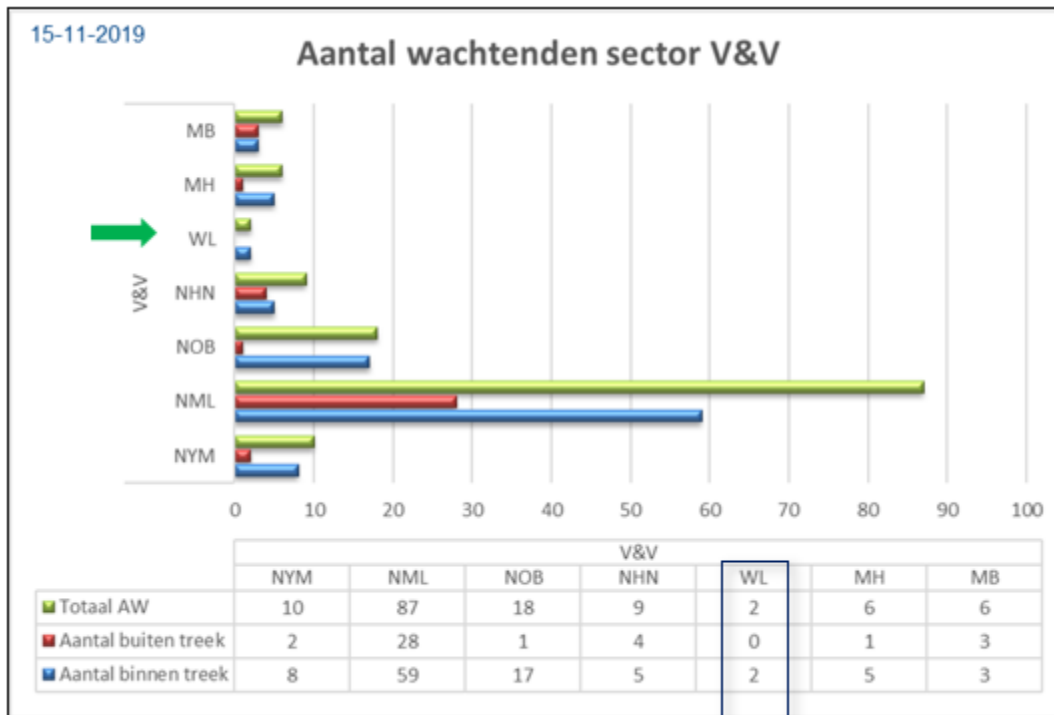

De gemiddelde ligduur van een verkeerde bed patiënt (Wlz) in de afgelopen jaren in het Beatrix Ziekenhuis bedraagt 8 dagen.

Het aantal patiënten kent pieken en dalen met uitschieters.

Bron: Declaraties verkeerde bed Wlz geïndiceerden Beatrix Ziekenhuis over een periode vanaf 1-1-2015 tot en met 1-8-2019, ingediend bij het Zorgkantoor

Acceptabele wachttijd verpleeghuizen

0%

van de wachtende mensen valt buiten de Treeknorm

Zwaartepunt Wlz op ZZP 5...

feiten over dementie

Dementie is een syndroom dat wordt veroorzaakt door een hersenaandoening of hersenziekte. Als gevolg hiervan kan iemand steeds minder goed zelfstandig functioneren. Er is geen genezing mogelijk voor dementie. Uiteindelijk overlijdt een patiënt aan de gevolgen van dementie.

8 jaar

De meest voorkomende vorm van dementie is de ziekte van Alzheimer (70%).

1. Dementie
2. Longkanker
3. Hartinfarct

Mensen met dementie leven gemiddeld 8 jaar met de ziekte.

Dementie is doodsoorzaak nummer 1 in Nederland, volgens CBS.

Aantallen
Het aantal mensen met dementie is door de vergrijzing verviervoudigd. Van 50.000 in 1950 tot ruim 270.000 nu. Het aantal zal de komende 25 jaar verdubbelen tot meer dan een half miljoen.

Impact op de samenleving
Dementie is de volksziekte met de hoogste zorgkosten. Door de sterke toename van het aantal mensen met dementie zullen de zorgkosten en belasting op de samenleving stijgen.

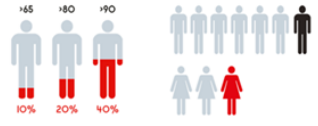

4,8 miljard

In 2018 bedroegen de zorgkosten 4,8 miljard, 5% van de totale gezondheidszorgkosten.

De zorgkosten van dementie stijgen met 2,9% per jaar.

5 mensen/uur

Eder uur komen er in Nederland 5 mensen met dementie bij.

Impact op de patiënt
Dementie is volgens artsen en onderzoekers de volksziekte met de hoogste ziektebelasting voor de patiënt.

Impact op mantelzorgers
Er zijn 300.000 mensen die zorgen voor iemand met dementie die thuis woont. De helft combineert de mantelzorg met een baan en/of de zorg voor kinderen.

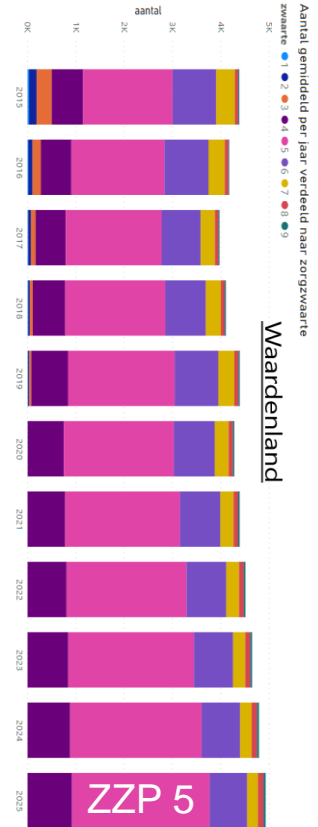

De gemiddelde leeftijd van mantelzorgers is 65 jaar, en 70% is vrouw.

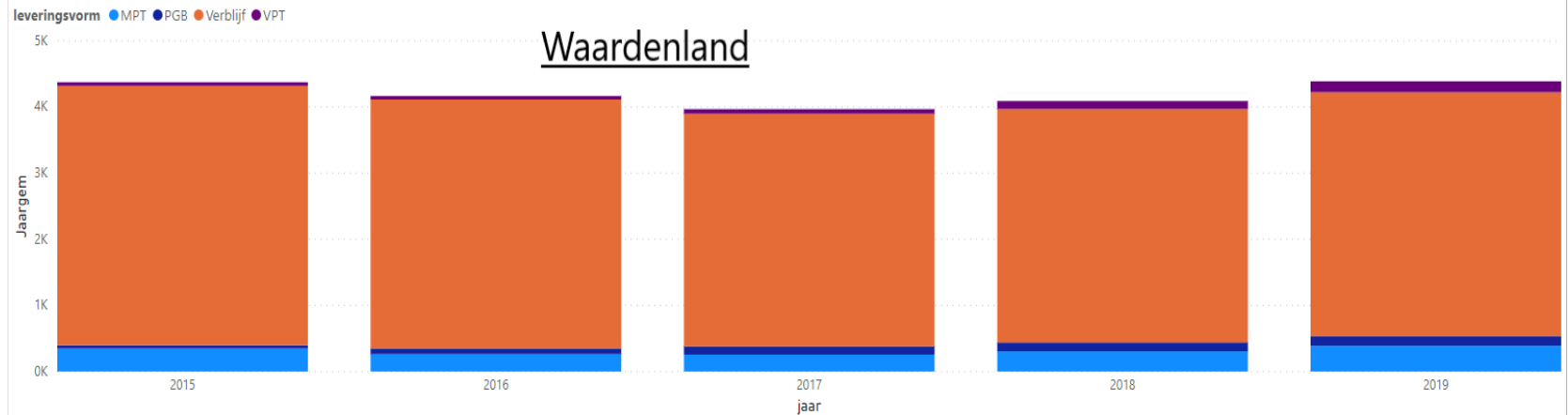
Gemiddeld geven mantelzorgers 20 uur per week zorg, gedurende 5 jaar.

54% van de mantelzorgers van mensen met dementie is zwaar belast. Daarvan is 4% overbelast.

.. beschermd wonen met intensieve dementiezorg

Geringe stijging MTP en VPT in Wlz

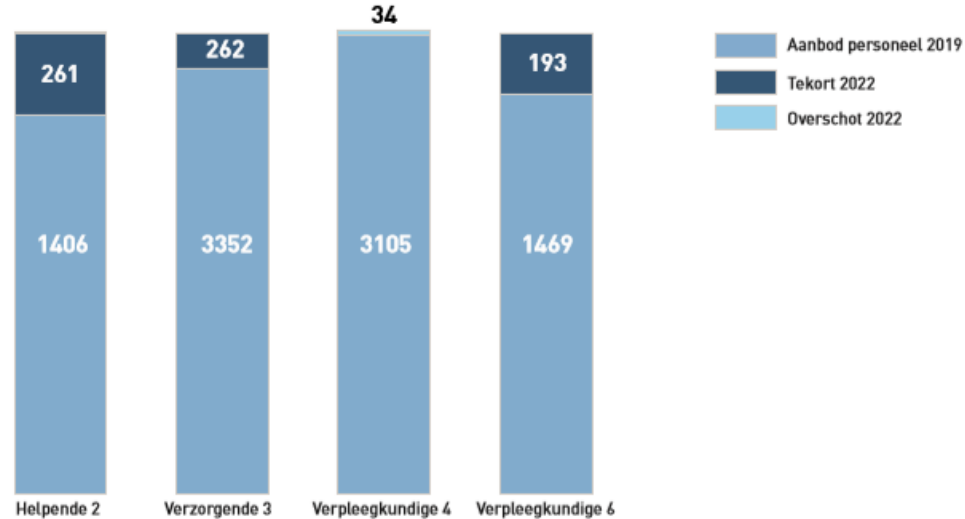

Per jaar het gemiddeld aantal cliënten dat in een maand een zorgtoewijzing heeft (VV) bij een zorgaanbieder gecontracteerd in de regio Waardenland. Bron: VGZ intern (iWlz/AZRnl).

... alternatieven voor volwaardige Wlz zorg thuis

Zorgelijk vooruitzicht arbeidsmarkt

Prognose per functie voor 2022

Alle tekorten zijn weergegeven in aantallen medewerkers, dus niet in fte.

- + Het toepassen van de aangepaste functiemix op basis van de kwaliteitsplannen in de regio heeft een grote impact op de prognoses
- + Doordat in de kwaliteitsplannen een veel kleiner aandeel verpleegkundigen niveau 4 gevraagd wordt, ontstaat er een minimaal overschot. Wat overigens nog steeds betekent dat de arbeidsmarkt voor vpk4 zeer krap blijft
- + Anderzijds ontstaat er door een grotere vraag naar helpenden een tekort op deze functie
- + Het grote tekort aan hbo-verpleegkundigen zorgt ook voor minder instroom in de opleidingen tot gespecialiseerd verpleegkundige

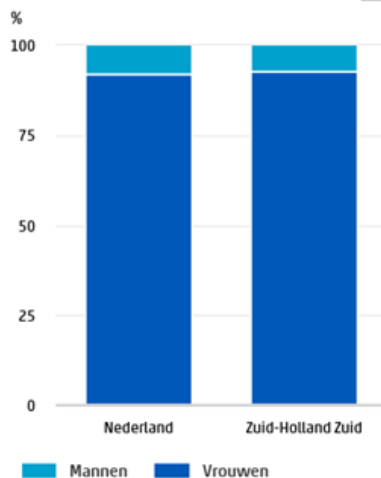
Bron: Facts and Figures 2019, WGV Zorg en Welzijn Zuid-Holland-Zuid

Werknemers VVT: ca. 25% is 55+

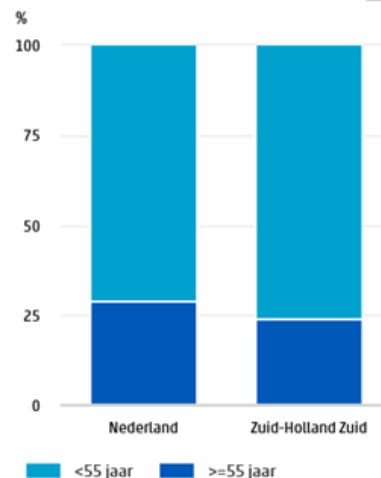
Werknemers in Zuid-Holland Zuid

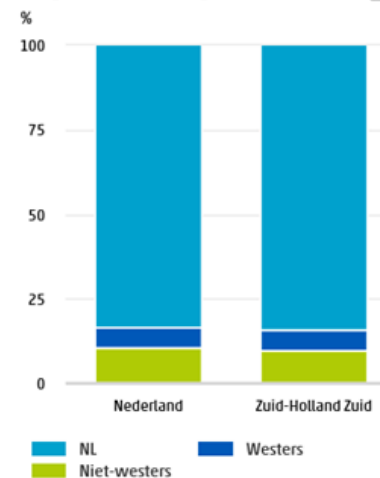
Geslacht

Leeftijd

Migratieachtergrond

Selecteer een periode:

2019 2e kwartaal

Selecteer een branche:

Verpleging, verzorging en thuiszorg

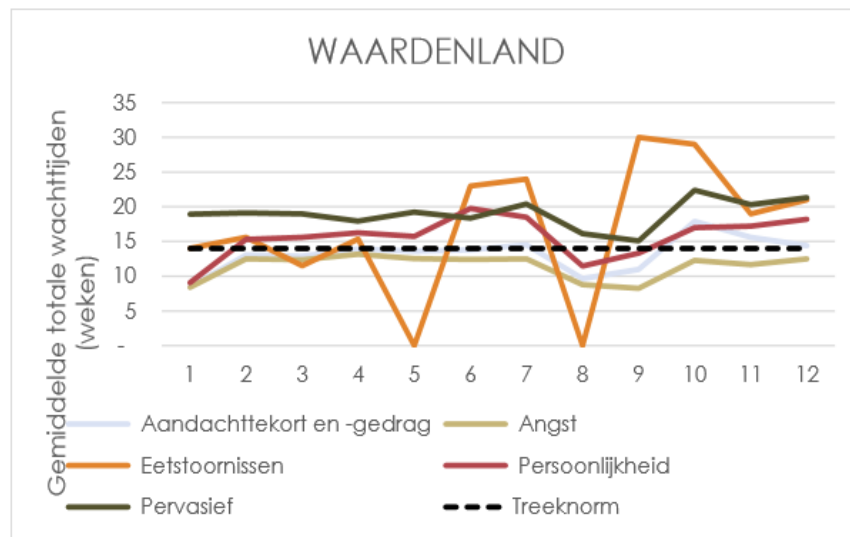
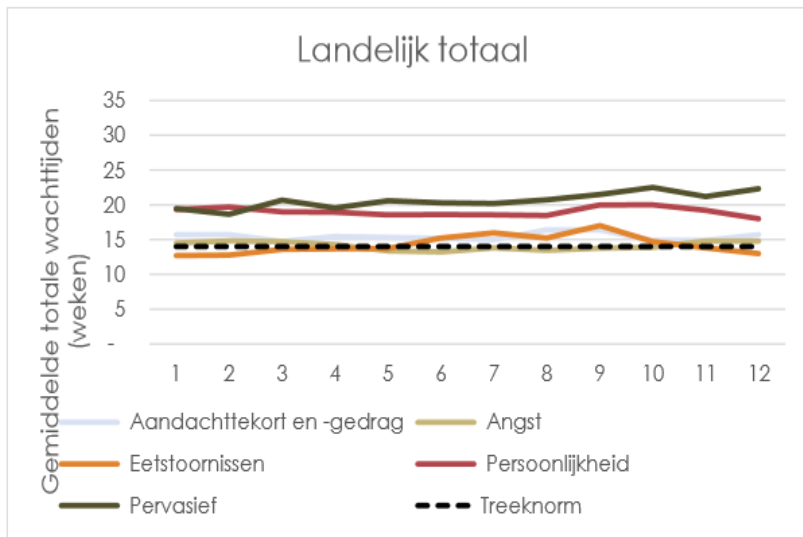
Bron: CBS - AZW-StatLine - Werknemers met een baan in de zorg en welzijn; persoonskenmerken, regio

Onderbouwing van de opgave

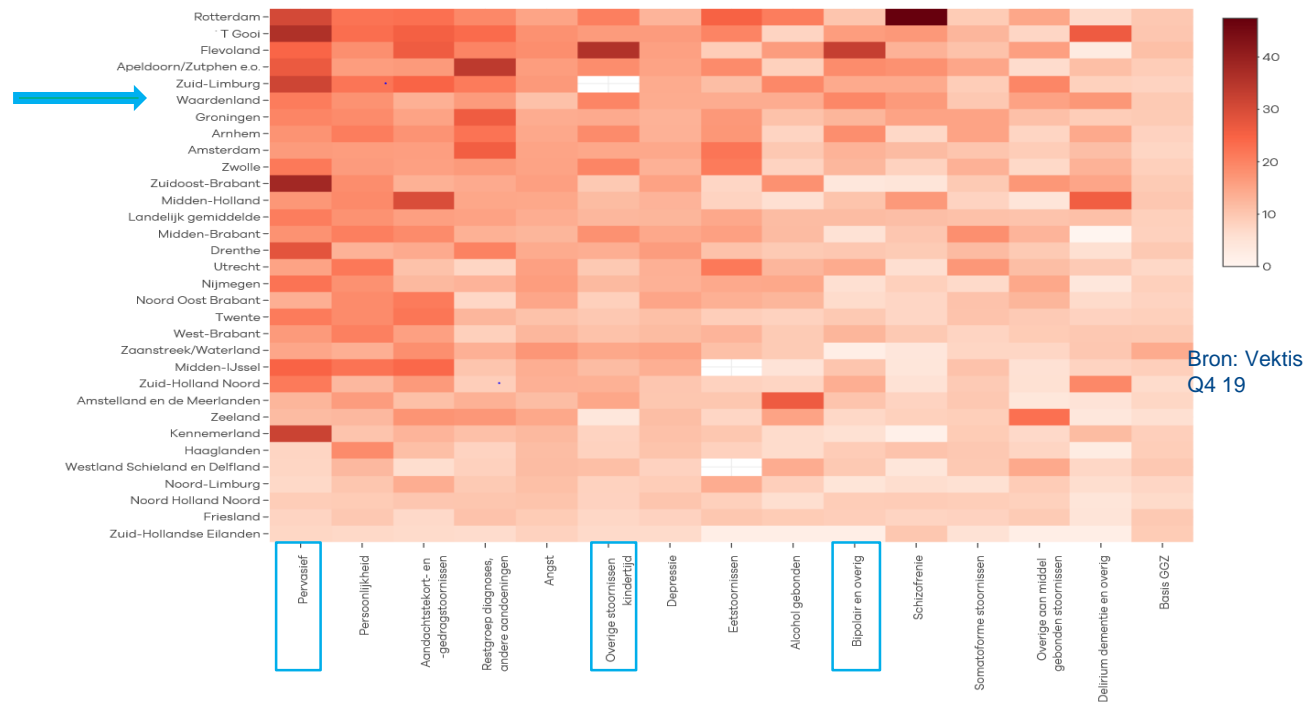
Geestelijke Gezondheids- Zorg

Wachttijden in de GGZ

... mensen met een eetstoornis, pervasieve -en persoonlijkheidsstoornis wachten langer dan gewenst op passende zorg

Landelijke wachtlijsten GGZ

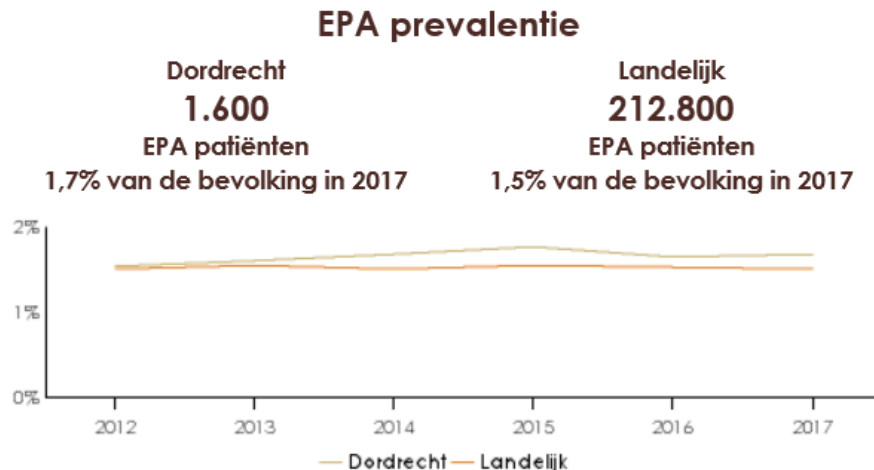
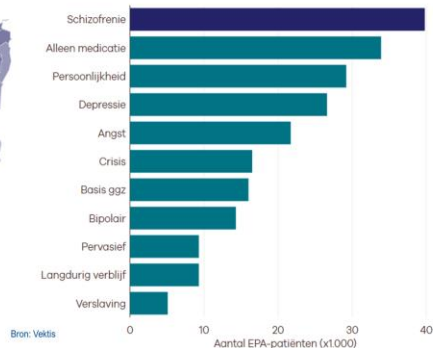
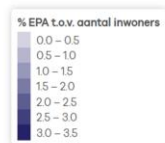

Bron: Vektis Q4 19

Het landelijk wachtlijstoverzicht laat het beeld zien van de regio's en patiëntgroepen waar de wachttijden **het kortst** zijn (**rechtsonder**) en waar ze het langst zijn (linksboven). De weergegeven wachttijd is de som van de gemiddelde aanmeldwachttijd en de gemiddelde behandelwachttijd. Om het gemiddelde te bepalen is de wachttijd per diagnosegroep en aanbieder gewogen met het aantal patiënten van de betreffende diagnosegroep dat de aanbieder jaarlijks behandelt.

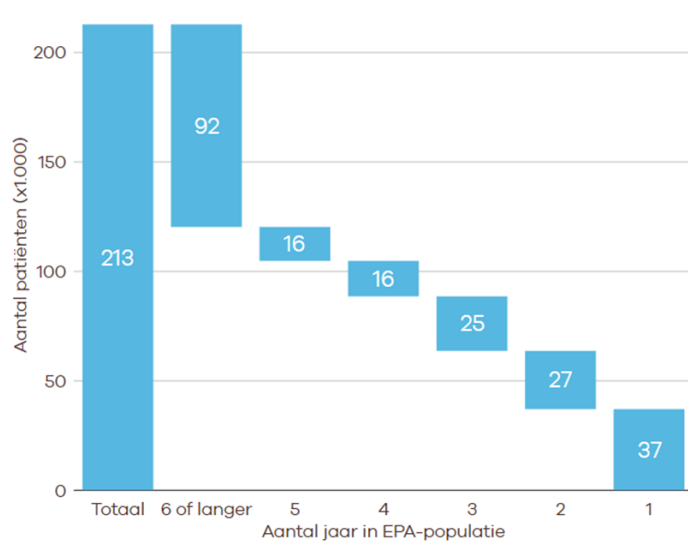
Zorgelijke wachttijden voor verschillende vormen van GGZ

% EPA ten opzichte van aantal inwoners

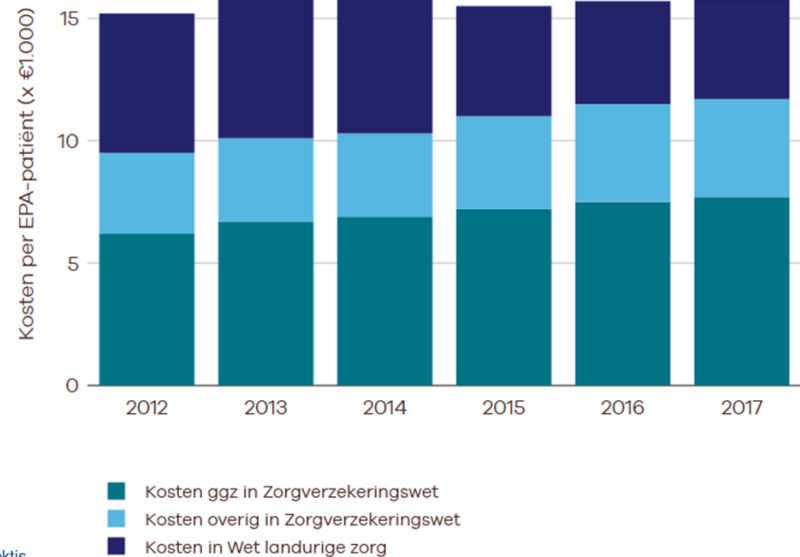

% EPA in Dordrecht iets hoger dan landelijk

EPA doelgroep vereist afstemming

Bron: Vektis

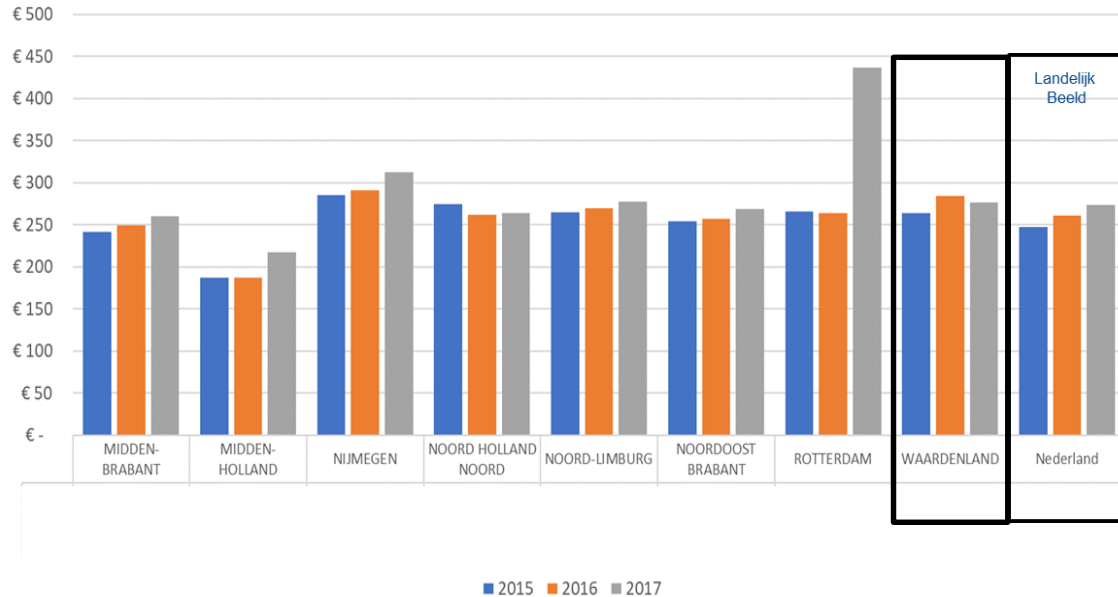

Behandeling, begeleiding en ondersteuning uit verschillende domeinen vereist afstemming tussen deze domeinen voor optimaal resultaat

Kosten GGZ per verzekerde stijgen

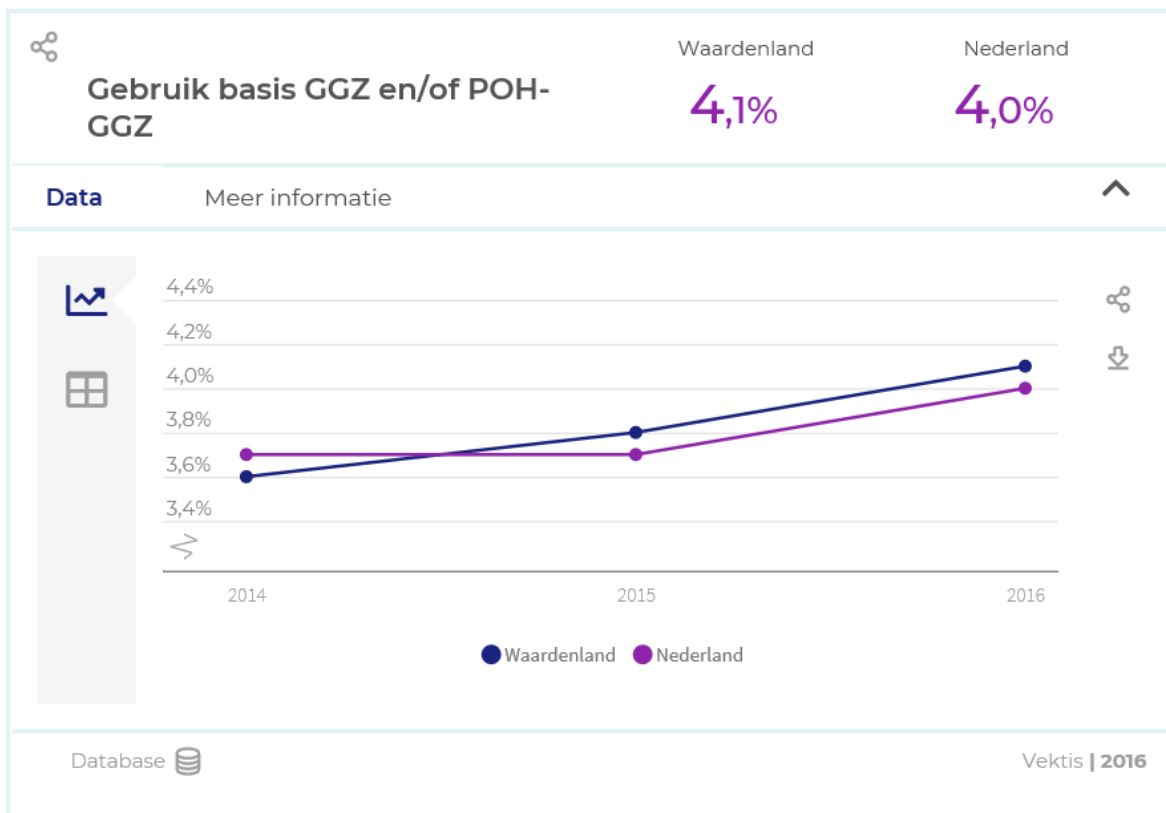

Kosten GGZ per verzekerde (2015 t/m 2017)

... en wijken niet veel af van het landelijke beeld

Gebruik basis GGZ hoger dan landelijk

Personeel in de GGZ

Tabel 1 Krapteberoepen in de ggz /landelijk

Beroepsgroep	Huidig aantal werknemers	Tekorten 2018	Cumulatieve tekorten 2020
Psychiaters	2290	270	480
Gz-psychologen	6810	540	950
Klinisch psychologen	1780	90	150
Verpleegkundig specialisten	600	50	90
Hbo-verpleegkundigen	7330	760	1310
Mbo-verpleegkundigen	10570	680	1070

55%
van de organisaties heeft
moeilijk vervulbare
vacatures

Bron: AZW

Een kort vacature-onderzoek
leert dat de situatie in
Waardenland geen
uitzondering vormt op dit
landelijke beeld

GZ-Ps
Diverse
We mak
bekijk

GZ-
Een
binn
be

Verpleegkundig Specialist
ADHD/ASS
Wij zoeken uitbreiding
van ons team ADHD/ASS

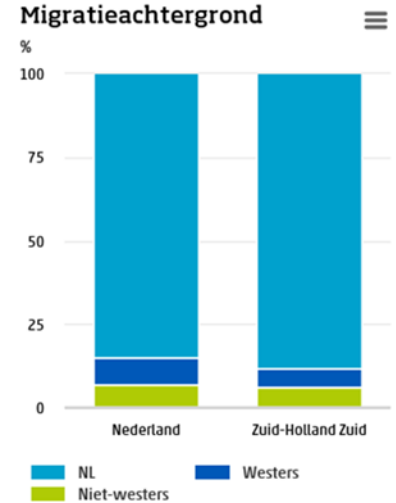
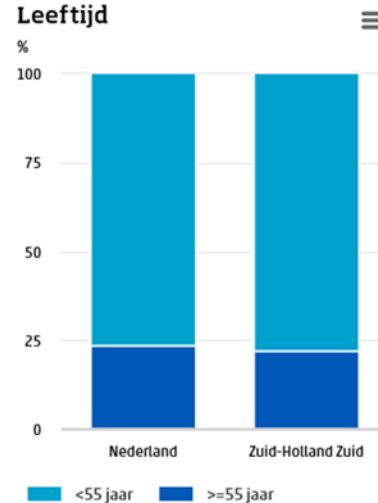
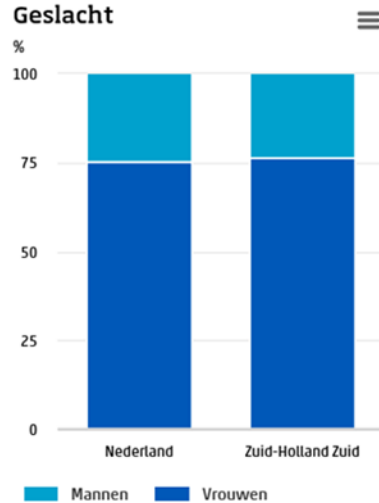
IEP Venray/Venlo zoekt
collega's

Langdurige
Psycholoog
Langdurige zorg
Locatie: Venray

**> 45 vacatures bij
grote GGZ
aanbieder begin
maart '20**

Werknemers GGZ: < 25% is 55+

Werknemers in Zuid-Holland Zuid

Selecteer een periode:

2019 2e kwartaal

Selecteer een branche:

Geestelijke gezondheidszorg

Bron: CBS - AZW-Statline - Werknemers met een baan in de zorg en welzijn; persoonskenmerken, regio

Onderbouwing van de opgave

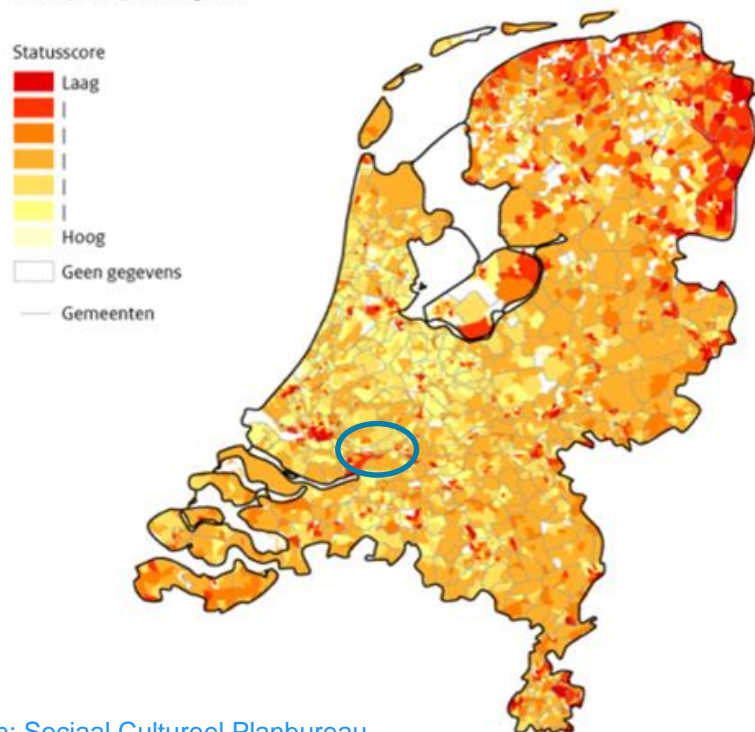

Preventie

Sociaal economische status 'middel'

Sociaaleconomische status 2017

Per vierpositie postcodegebied

De sociaaleconomische status (SES) staat voor de positie van mensen op de maatschappelijke ladder. Die positie ontstaat uit een combinatie van (1) materiële omstandigheden; (2) vaardigheden, capaciteiten en kennis; en (3) het sociale netwerk en de status en macht van mensen in dat netwerk. SES kan niet op een directe manier gemeten worden. Wel kan SES bij benadering gemeten worden met de indicatoren inkomen, opleidingsniveau en beroepsstatus (bron: kvnog.nl)

Bron: [Sociaal Cultureel Planbureau](#)

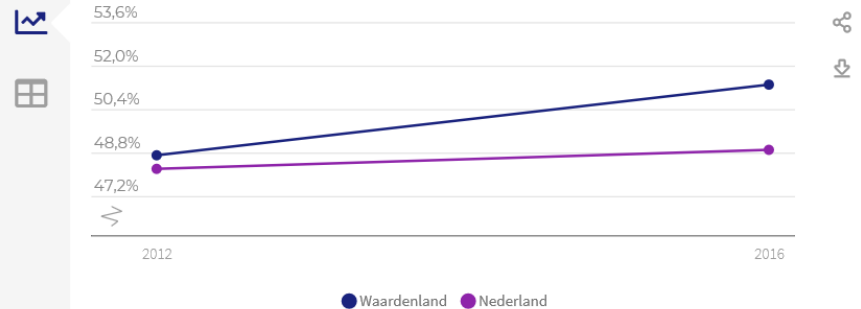
Overgewicht hoger dan landelijk en stijgt sneller

Overgewicht

	Waardenland	Nederland
Overgewicht	51,3%	48,9%

Data Meer informatie ^

Database

Gezondheidsmonitor volwassenen (en ouderen), GGD'en, CBS en RIVM | 2016

Bron: www.waarstaatjegemeente.nl

Leefstijlcoach beperkt beschikbaar

1

Leefstijlcoach in
de regio!!

Preventieve initiatieven

**Werk als
Beste Zorg**

**Samenwerking op het gebied van
onder andere:**

- Werk als Beste Zorg
- Aandachtshuishoudens met hoge kosten op verschillende (zorg)domeinen

... een gezamenlijke innovatiebeweging in Waardenland

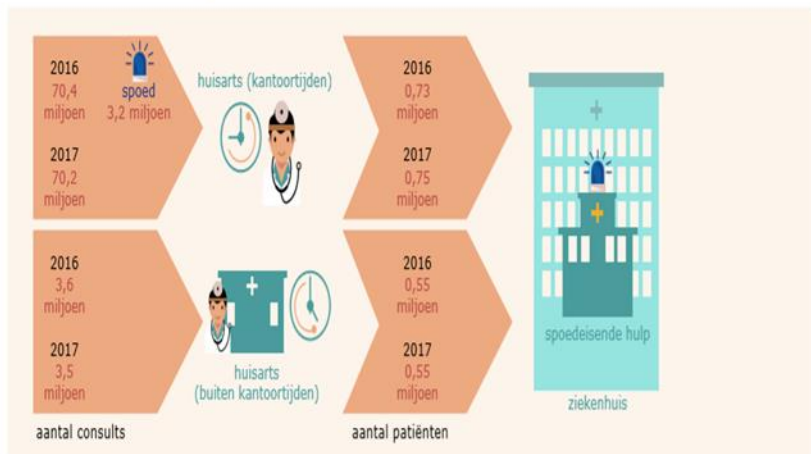
Onderbouwing van de opgave

Acute Zorg

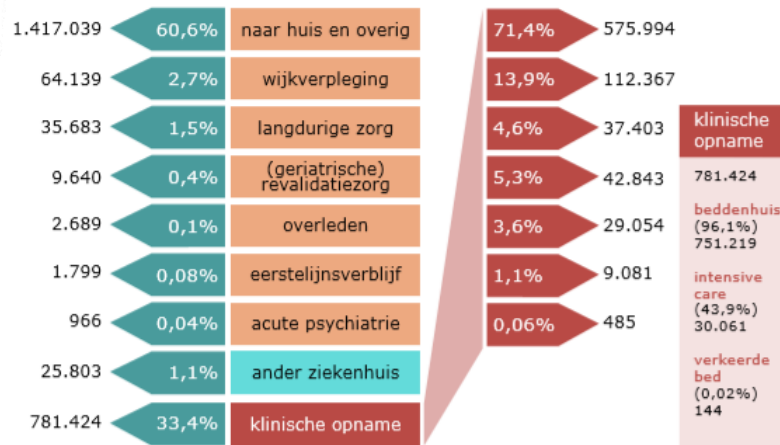
Acute Zorg Ziekenhuizen

Instroom patiënten acute zorg via de huisarts

Bron: Vektis en v.d. Maas

Uitstroom seh 2016

Bron: Vektis

Monitor Acute Zorg geeft vooral landelijke beelden

Beschikbaarheidsnormen acute zorg

Bereikbaarheidsnormen acute zorgketenpartners

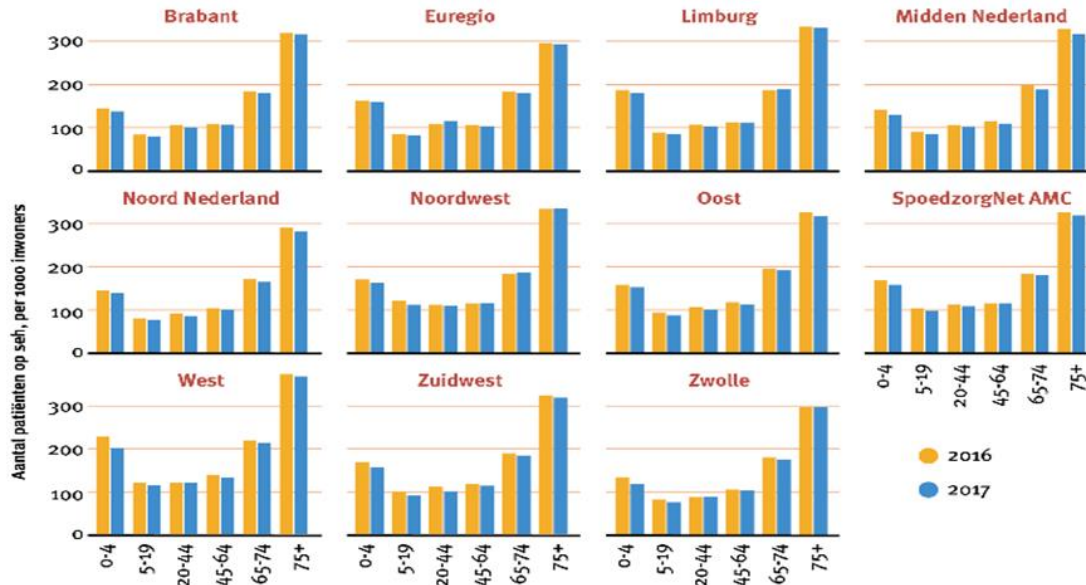

	Huisarts	Huisartsenpost	Regionale ambulancevoorziening	Spoedeisende hulp	Acute ggz
Telefonische norm	Binnen 30 seconden	Binnen 30 seconden (98%)	24/7 bereikbaar	geen	24/7 binnen 5 minuten
Fysieke norm In geval van hoogste urgentie (A1, U0, U1)	15 minuten	20 minuten (90%) 30 minuten (98%)	15 minuten (95%) (wettelijke norm)	Triage – binnen 5 minuten Urgentieregistratie – binnen 10 minuten	15 minuten (levensbedreigend U1)
Fysieke norm In geval van lagere urgentie (A2, U2)	15 minuten	60 minuten (90%) 120 minuten (98%)	30 minuten (veldnorm)	geen	60 minuten (spoed U2) 4 uur (dringend U3)
Verankering norm	Richtlijnen	Veldnormen	Wettelijke en veldnorm	Veldnorm NVSHA	Triagewijzer GM acute psychiatrie

Bron: Monitor Acute Zorg 2018

Landelijke situatie geeft uniform beeld

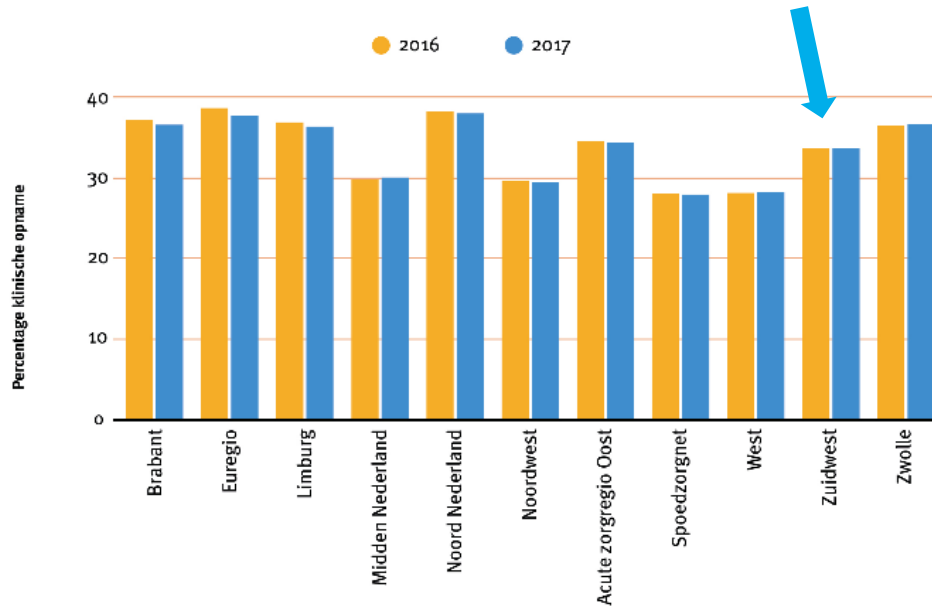
Aantal patiënten op seh, per leeftijdscategorie inwoners per ROAZ, 2016-2017

Bron: Vektis en bevolking CBS

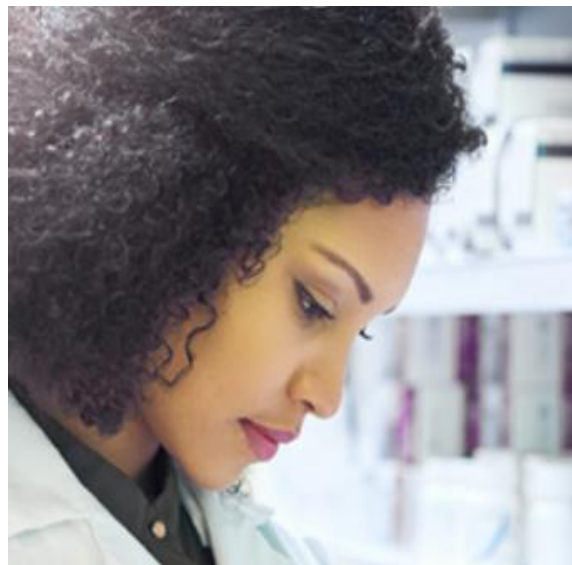
Percentage klinische opname hoog

Percentage klinische opname per ROAZ-regio

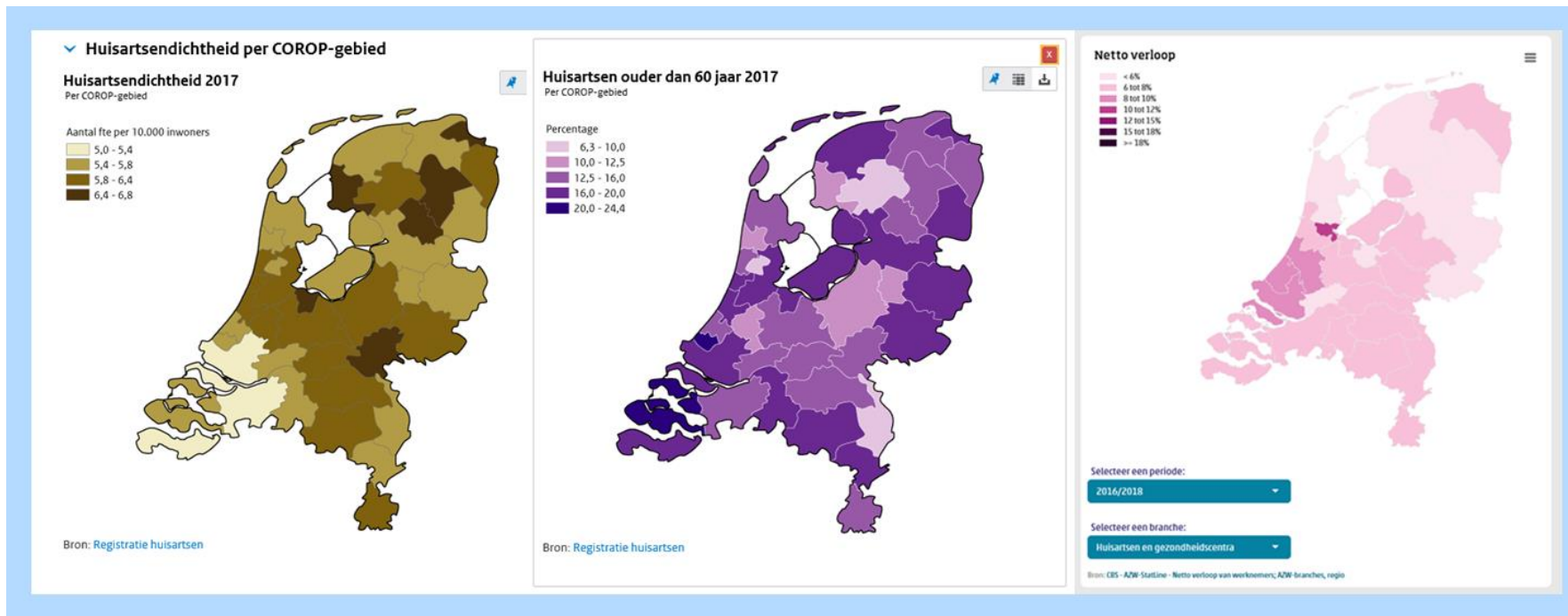

Bron: Vektis

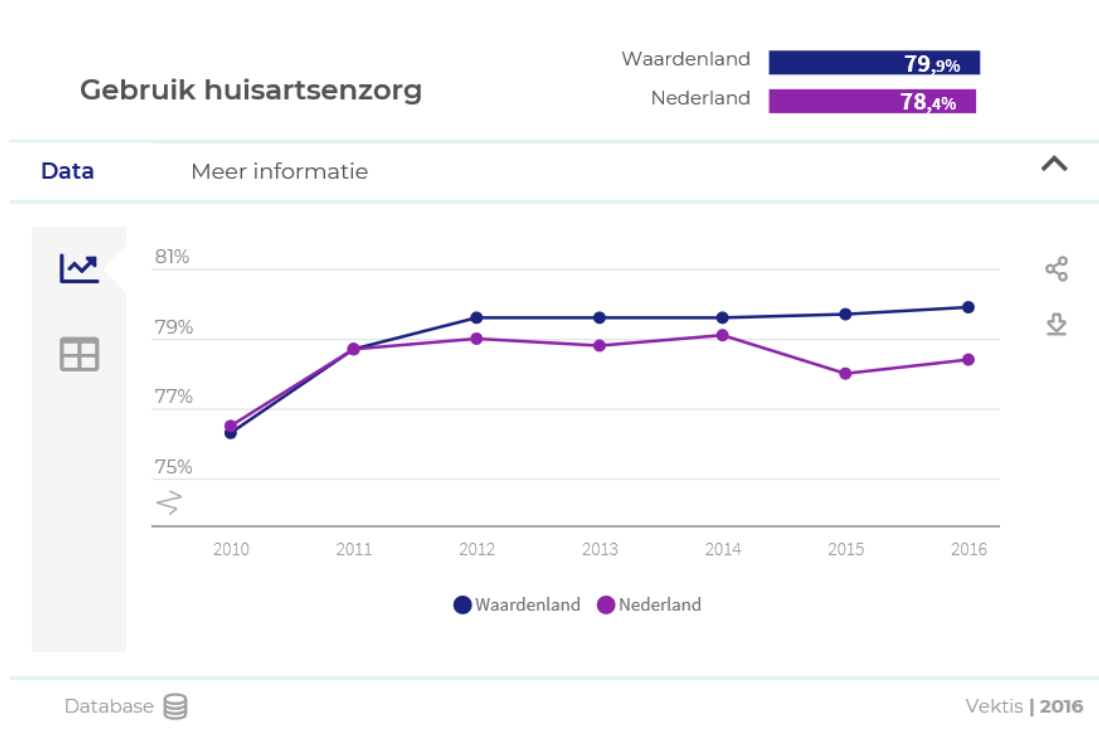
Overige 1^e en 2^e lijnszorg

Mobiliteit huisartsen

Gebruik huisartsenzorg hoger dan landelijk

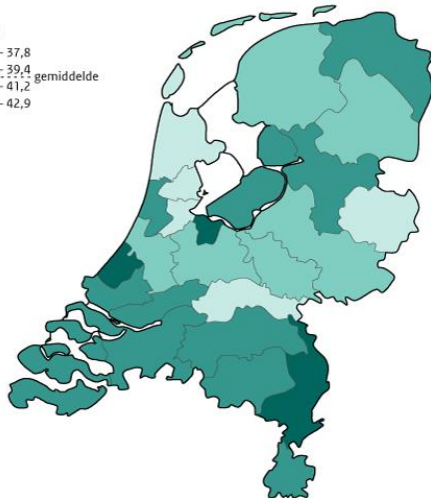
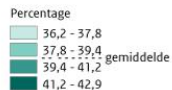

Bron: www.waarstaatjegemeente.nl

Gebruik Ziekenhuiszorg

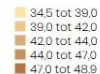
Jaarlijks contact met specialist 2014-2016

Per GGD-regio, totale bevolking

Bron: CBS-Gezondheidsenquête op CBS-StatLine

Percentage patiënten per gemeente

Gemeente	%
Alblasserdam	43,0%
Dordrecht	44,0%
Hardinxveld-Giessendam	38,4%
Hendrik-Ido-Ambacht	44,3%
Molenlanden / Molenwaard	37,0%
Papendrecht	43,4%
Sliedrecht	42,8%
Vijfheerenlanden	
Zwijndrecht	44,9%

Zorgprisma: op basis van cijfers 2017 uitgesplitst naar gemeenten ligt het % inwoners in Waardenland dat gebruik maakt van MSZ Zorg met 42,2% onder het Landelijk gemiddelde (43%).

Gebruikers geneesmiddelen

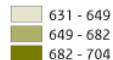
Gebruikers geneesmiddelen per zorgkantorregio

Gebruikers geneesmiddelen 2017

Per zorgkantorregio, gecorrigeerd voor leeftijd en geslacht

Aantal per 1.000 Zvw-verzekerden

(gemiddelde = 666)

Bron: Zorginstituut Nederland / www.gipdatabank.nl

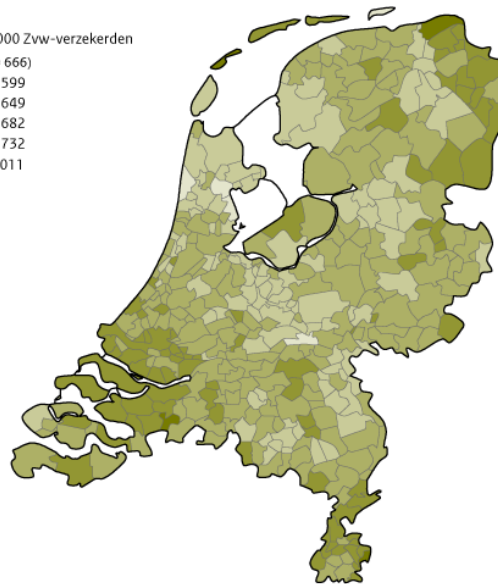
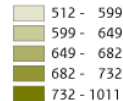

Gebruikers geneesmiddelen 2017

Per gemeente, gecorrigeerd voor leeftijd en geslacht

Aantal per 1.000 Zvw-verzekerden

(gemiddelde = 666)

Bron: Zorginstituut Nederland / www.gipdatabank.nl

Farmacie - Polyfarmacie

▼ Polyfarmacie per zorgkantoorregio

Polyfarmaciepatiënten 2017

Per zorgkantoorregio, patiënten van 65 jaar en ouder

Per 1.000 Zvw-verzekerden

- Ruim boven gemiddeld
- Boven gemiddeld
- Gemiddeld
- Onder gemiddeld

Bron: GIPdatabank (Zorginstituut Nederland)

Wanneer een patiënt vijf of meer verschillende geneesmiddelen slikt voor chronische aandoeningen, dan noemen we dit polyfarmacie. De aantallen zijn gecorrigeerd naar leeftijd en geslacht om de regio's met elkaar te kunnen vergelijken. Het landelijke aantal polyfarmaciepatiënten van 65 jaar en ouder nam de afgelopen jaren toe van 343 in 2013 naar 363 polyfarmaciepatiënten per 1.000 Zvw-verzekerden in 2017.

In Waardenland ligt dit in 2018 op 376 per 1.000 verzekerden.

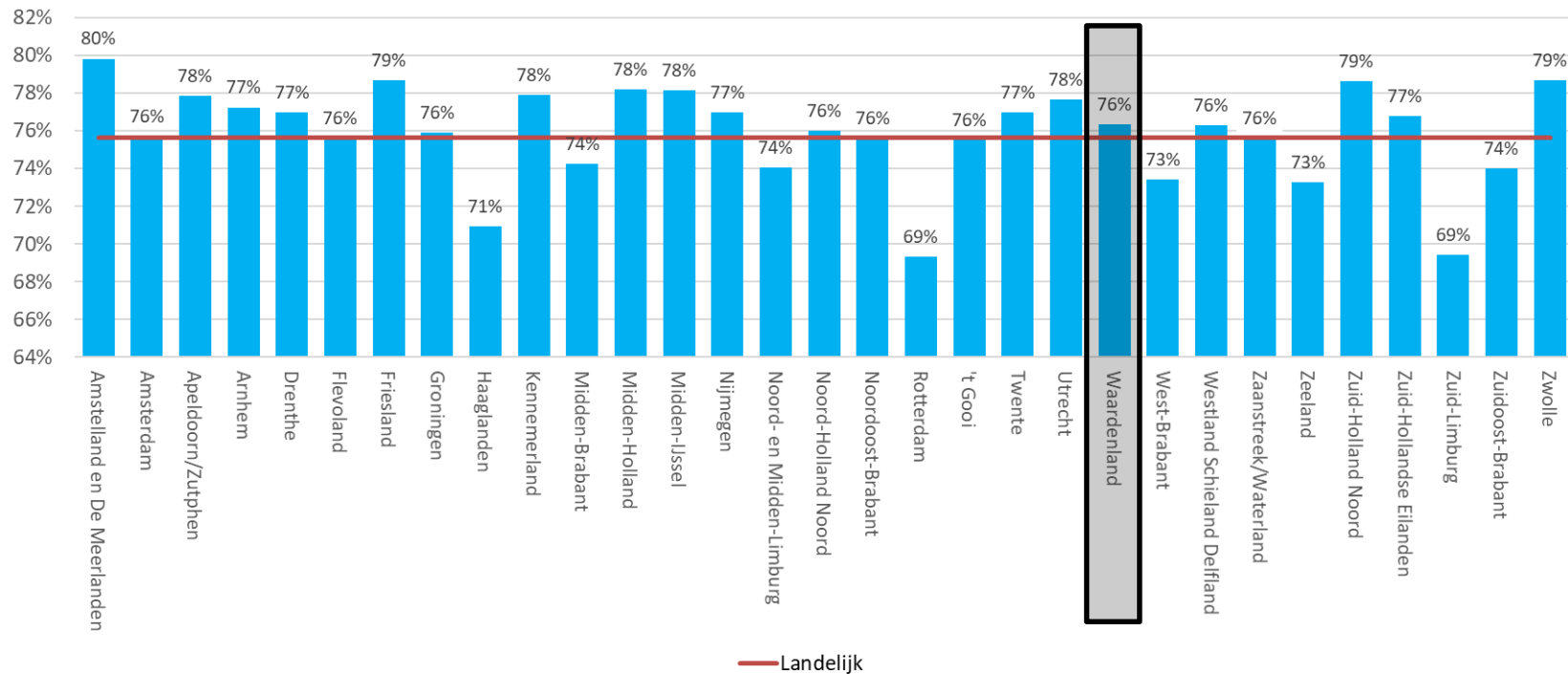
Bron: Zorginstituut Nederland (ZIN), 2020

Overige regio kenmerken

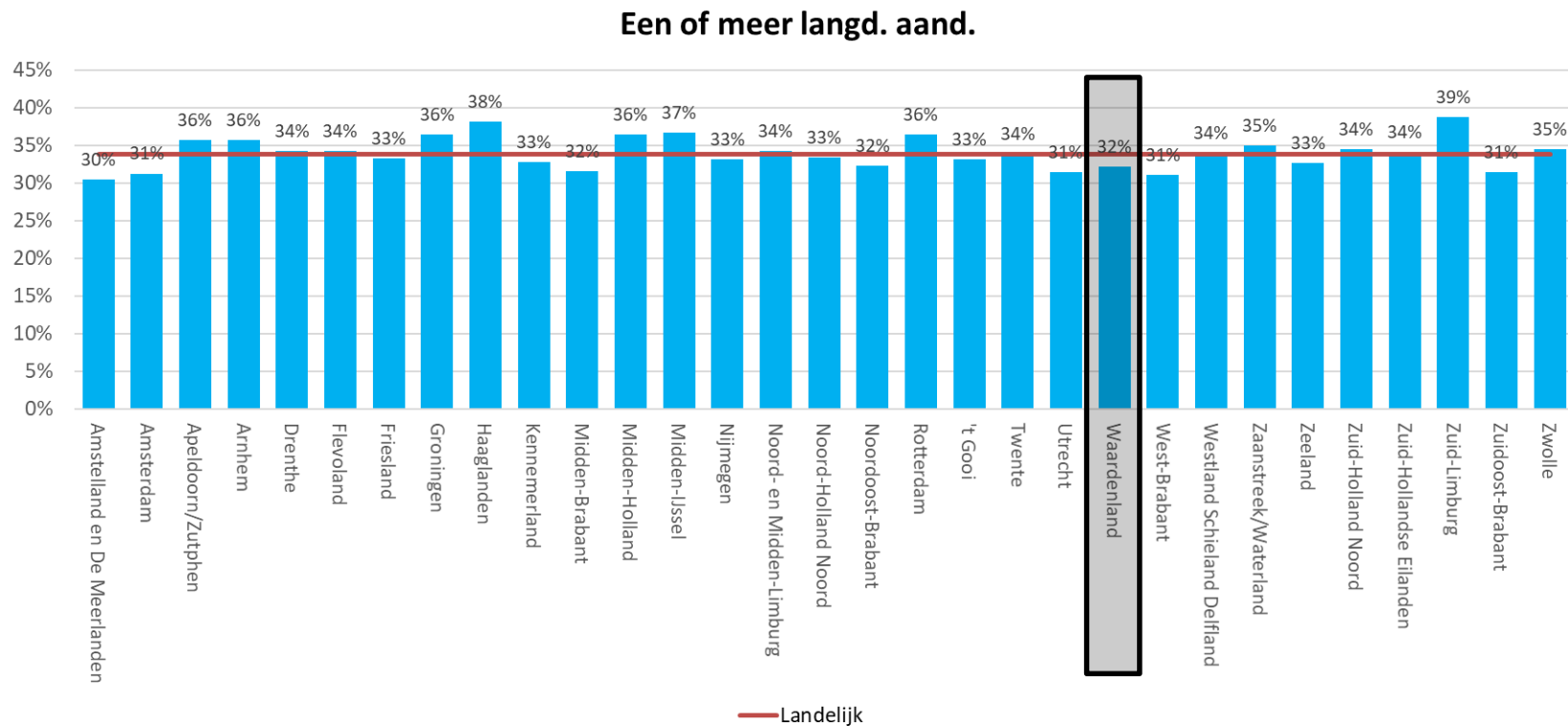

Ervaren gezondheid rond gemiddelde

Ervaren gezondheid goed

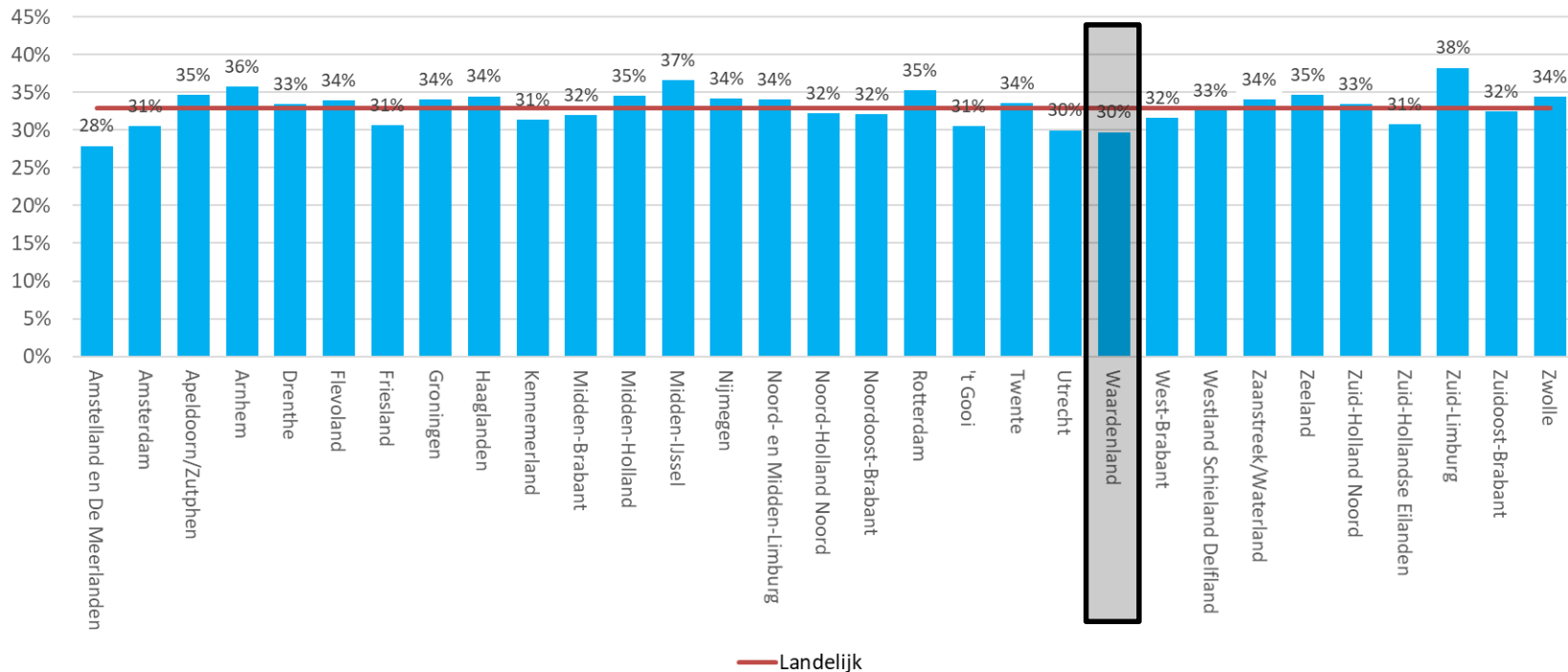

% mensen met langdurige aandoeningen rond gemiddelde

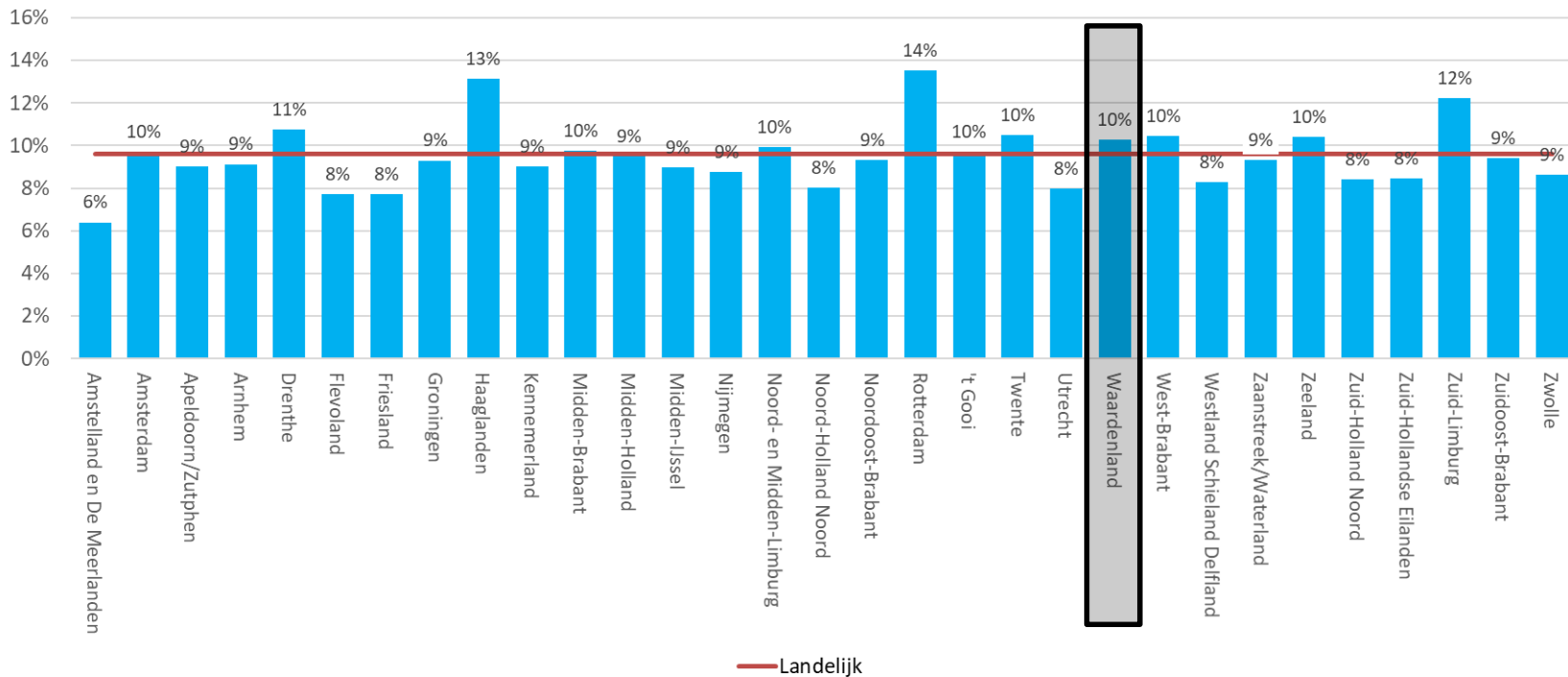
% mensen beperkt vanwege gezondheid iets onder gemiddelde

Beperkt vanwege gezondheid

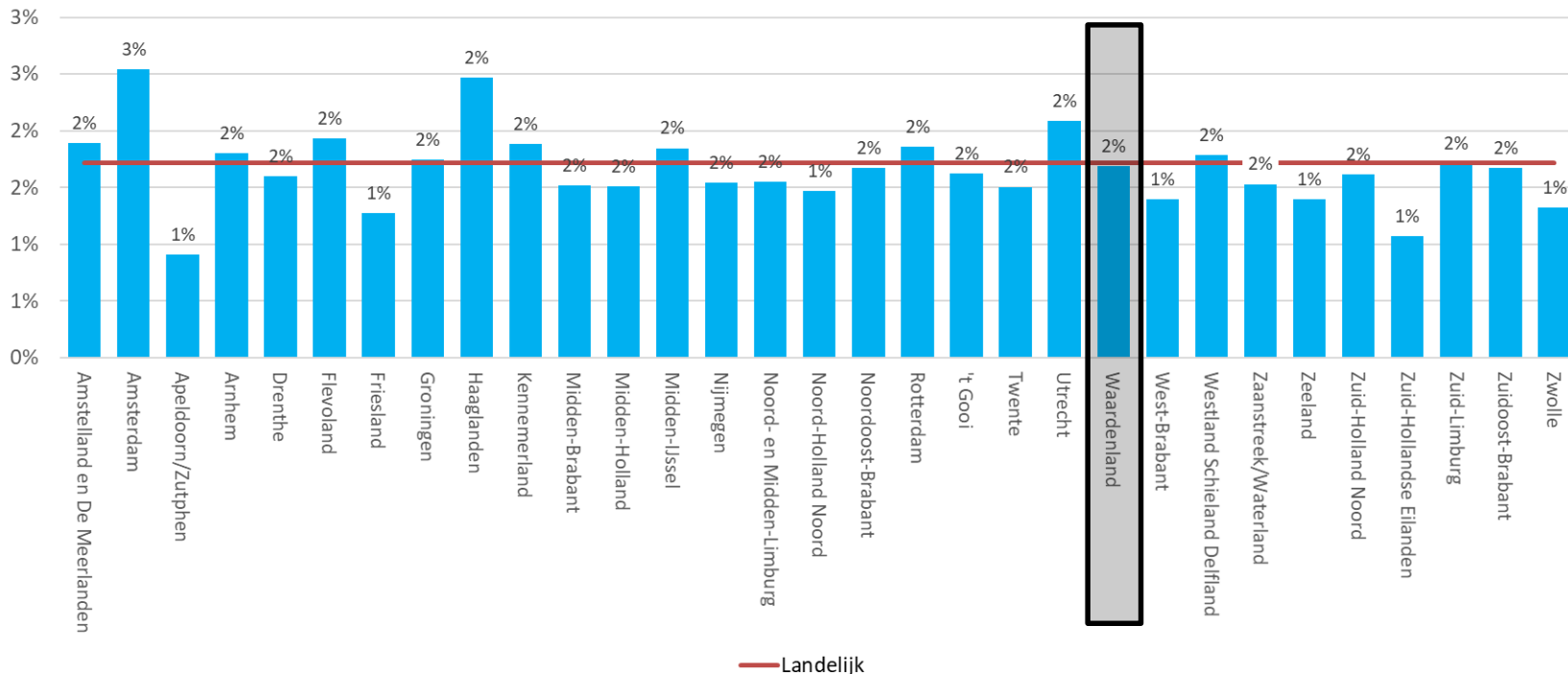
% mensen beperkt in bewegen iets boven gemiddelde

Beperking in bewegen

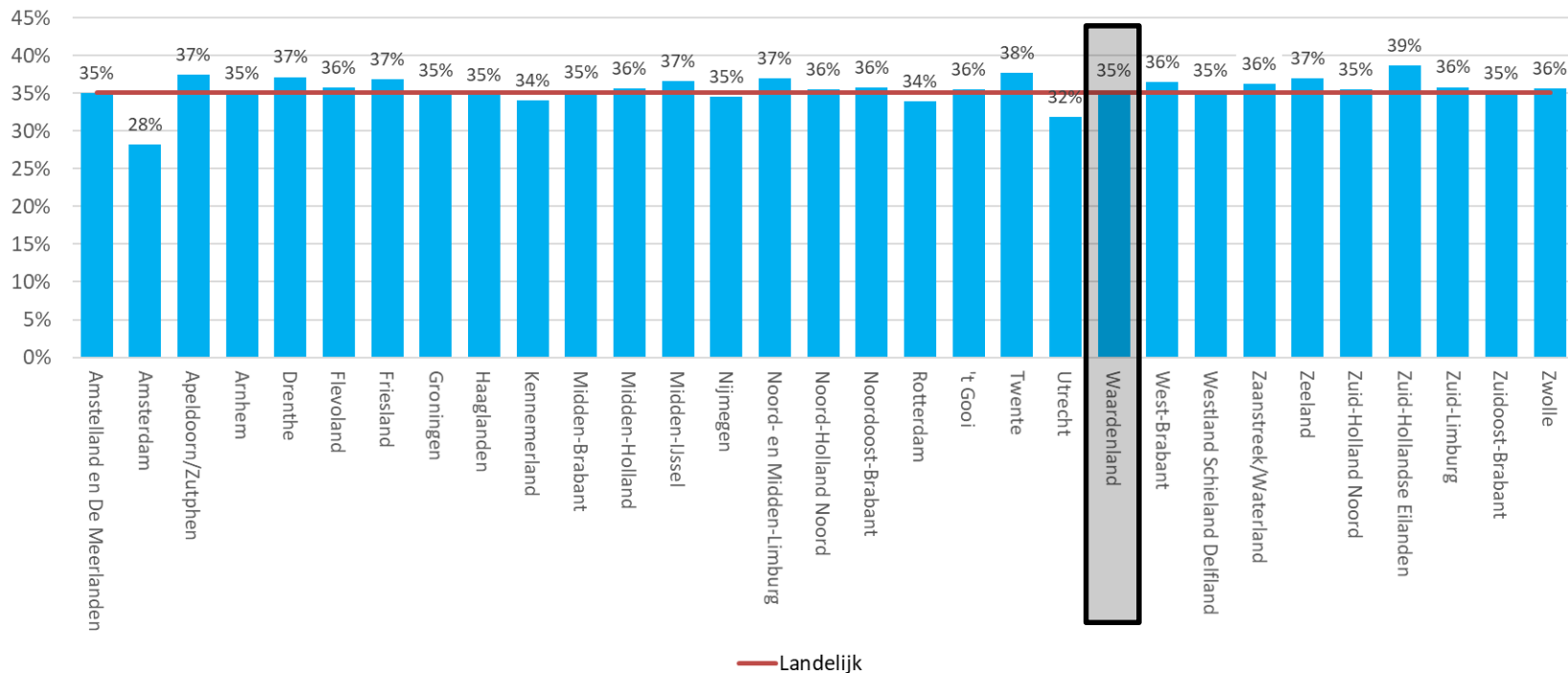
% mensen met ondergewicht iets rond gemiddelde

Ondergewicht

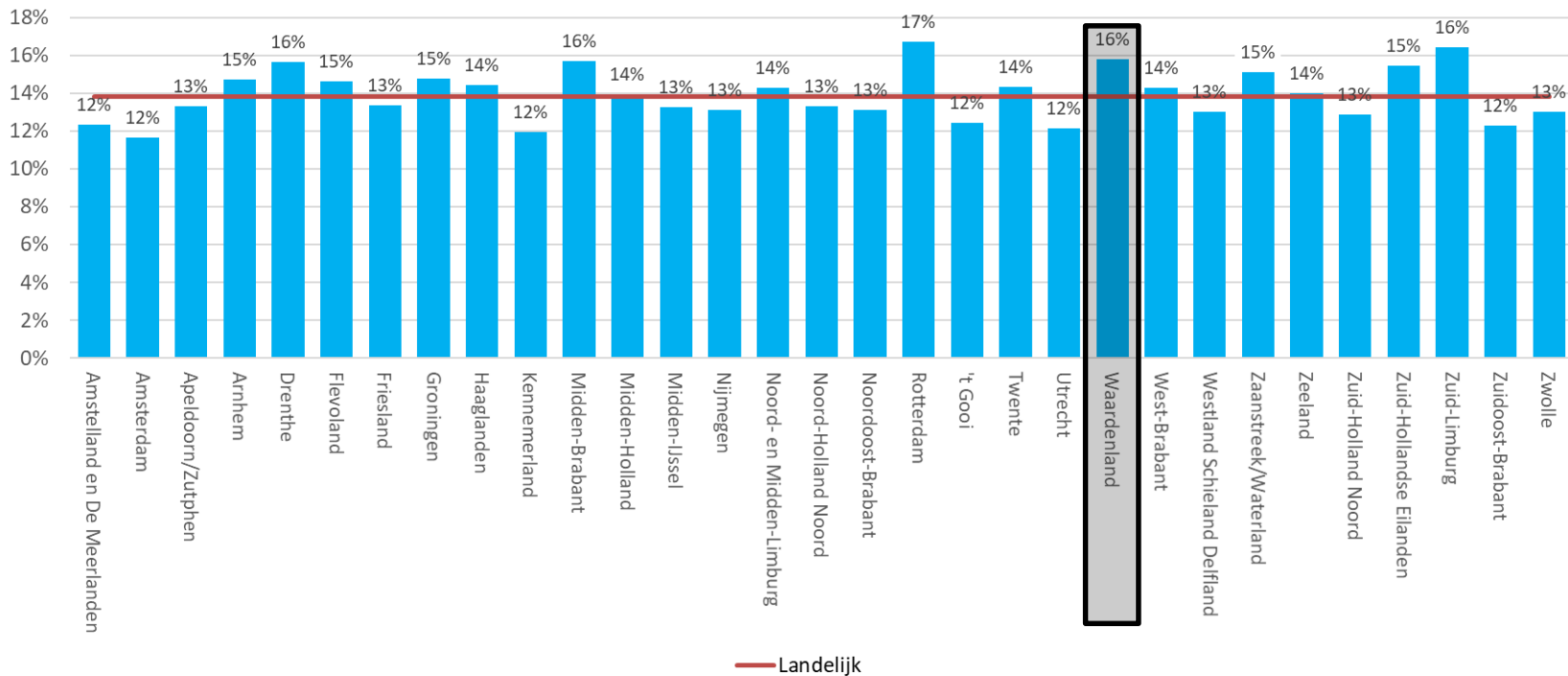
% mensen met matig overgewicht op gemiddelde

Matig overgewicht

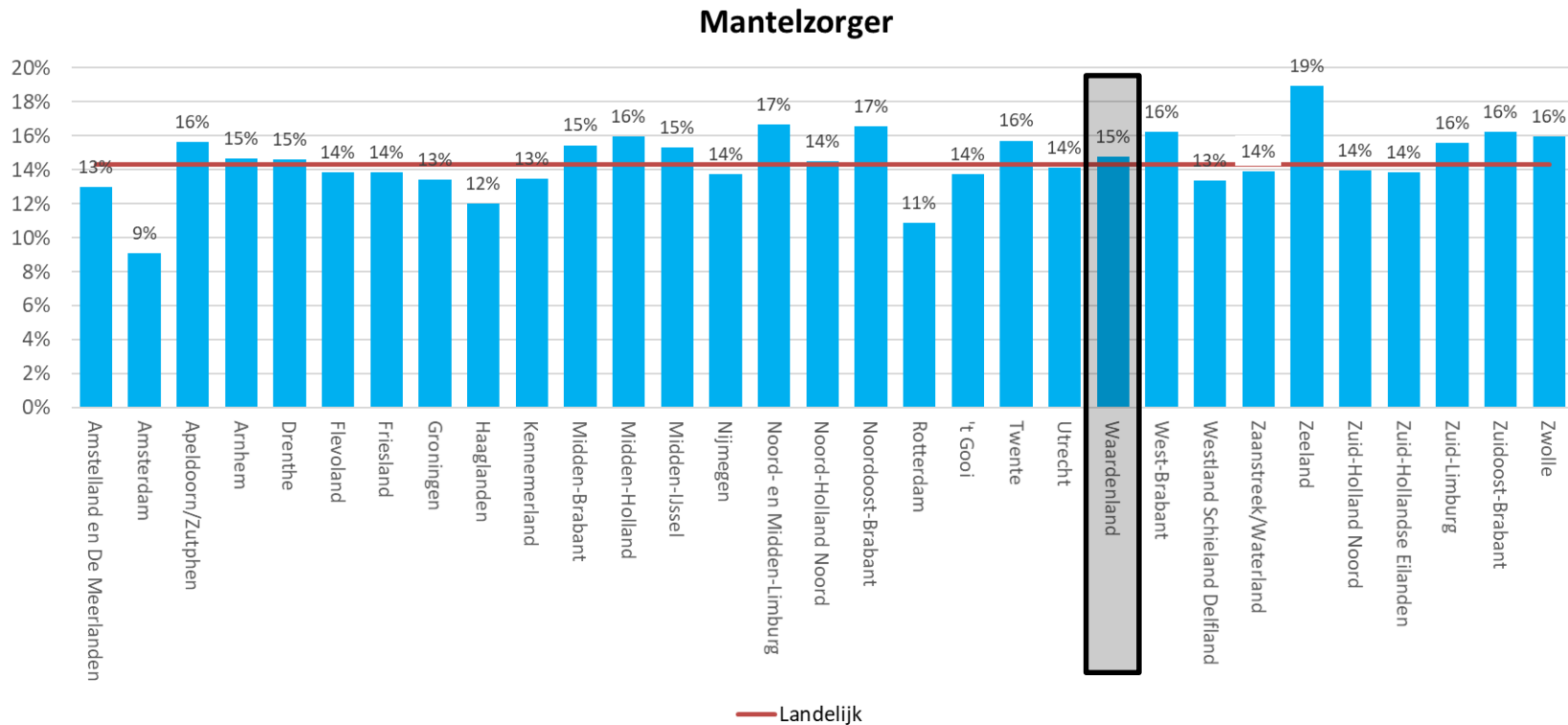

% mensen met ernstig overgewicht boven gemiddeld

Ernstig overgewicht

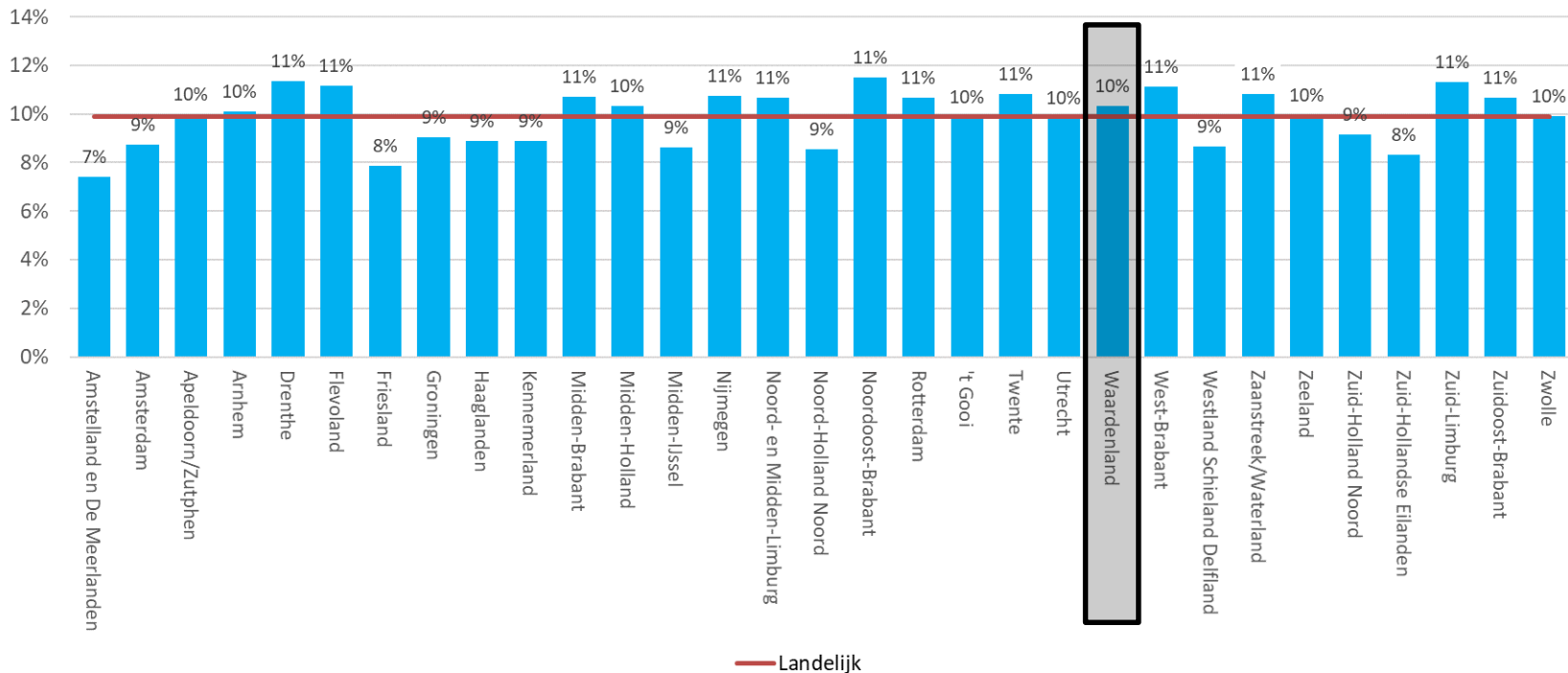

% mantelzorgers rond gemiddelde

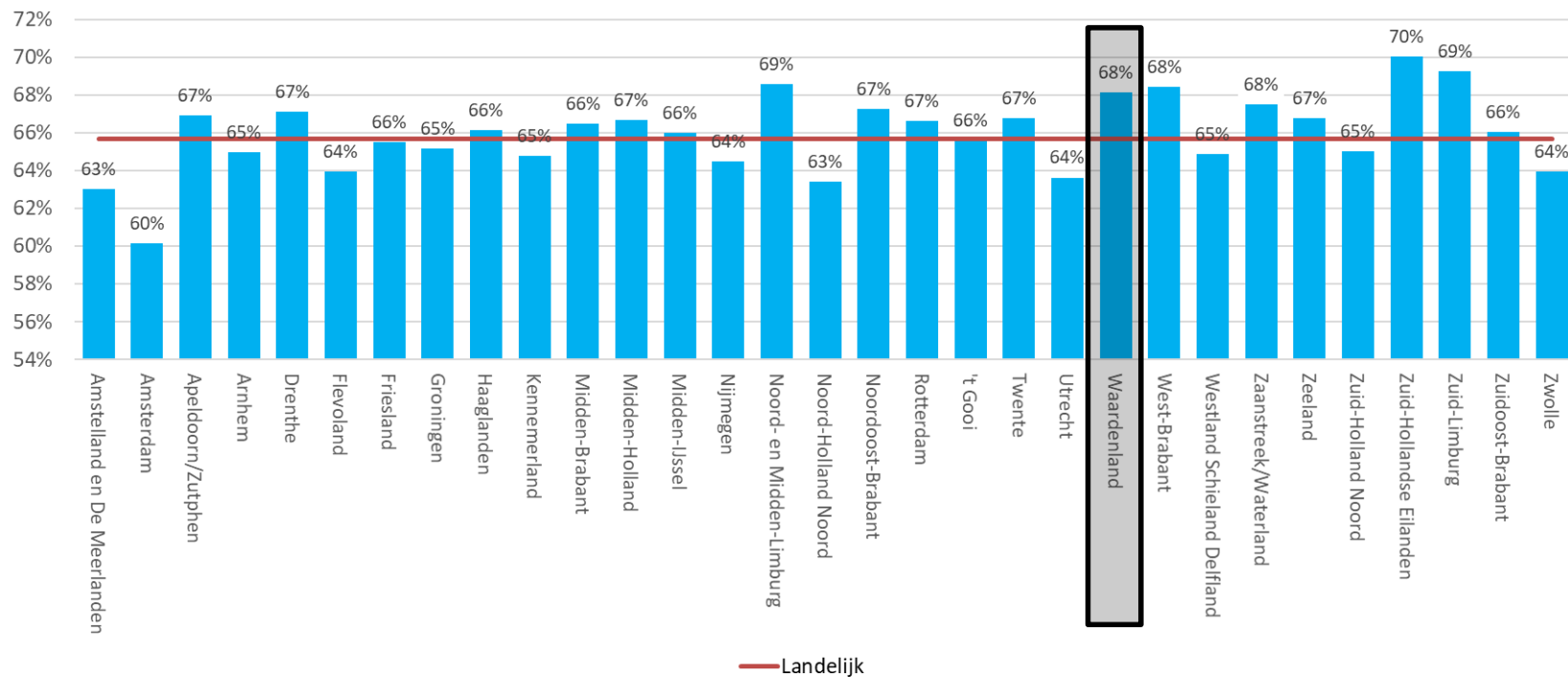
% mensen met mantelzorg rond gemiddelde

Mantelzorgontvanger

Geneesmiddelengebruik boven gemiddelde

Perc. verz. met geneesmiddelen

Betrokken partijen

Gemeente
Sliedrecht

Molenlanden

Hendrik-Ido-Ambacht

Gemeente
Hardinxveld-Giessendam